

Vlada Republike Hrvatske

Izvješće o ispunjavanju obveza iz Poglavlja 22. – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata

Zagreb, 17. prosinca 2010.

**IZVJEŠĆE O ISPUNJAVANJU OBVEZA IZ
POGLAVLJA 22. – REGIONALNA POLITIKA I KOORDINACIJA STRUKTURNIH
INSTRUMENATA**

**za razdoblje od 25. lipnja 2008. (Vlada RH usvojila je Pregovaračko stajalište za
Poglavlje 22.) do prosinca 2010.**

Pregovori o Poglavlju 22. – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata formalno su otvoreni na Međuvladinoj konferenciji o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, održanoj na ministarskoj razini 2. listopada 2009. godine. Ovo Izvješće obuhvaća postupke i mjere koje je poduzela Hrvatska u cilju ispunjavanja obveza koje proizlaze iz Pregovaračkog stajališta Republike Hrvatske (CONF-HR 15/08) i Zajedničkog stajališta EU-a za Poglavlje 22. (CONF-HR 16/09), uključujući i mjerila utvrđena za privremeno zatvaranje pregovora o ovom Poglavlju koja glase:

Kriteriji koji se odnose na pretpristupne fondove EU-a /program IPA

- 1. dokazano je zadovoljavajuće funkcioniranje decentraliziranog sustava provedbe III. i IV. komponente programa IPA, što posebno uključuje sustav javnih nabava (potvrđeno naknadnim revizijama vezanim uz odluke o prijenosu upravljačkih ovlasti za različite komponente i evaluacijama);*
- 2. dokazana je zadovoljavajuća razina provedbe pretpristupnih fondova EU-a (Phare/ISPA), što uključuje programe za regionalni razvoj i za razvoj ljudskih potencijala;*
- 3. za III. i IV. komponentu programa IPA, utvrđena je primjerena i zrela lista projekata koja obuhvaća financijske obveze za razdoblje 2007.-2009;*

Kriteriji koji se odnose na kohezijsku politiku EU-a

- 4. Hrvatska će dostaviti Komisiji napredni i sveobuhvatni nacrt svog Nacionalnog strateškog referentnog okvira (NSRO), koji iznosi u glavnim crtama ključne prioritete i očekivane rezultate pomoći kohezijske politike; to će obuhvatiti ukratko opisane naznake planiranih operativnih programa, uključujući njihove izvore financiranja. Hrvatska će također dostaviti detaljan plan i vremenski raspored za završetak svoga NSRO-a te za pripremu i završetak operativnih programa. Ovaj bi plan trebao uključiti informacije kako i na kojoj razini Hrvatska namjerava organizirati postupak programiranja te o preciznoj ulozi i zadaćama svih institucija uključenih na nacionalnoj i regionalnoj/lokalnoj razini.*
- 5. Hrvatska će usvojiti institucionalnu strukturu za provedbu kohezijske politike EU-a, uključujući formalno imenovanje institucionalnih struktura (s posebnim zadaćama i odgovornostima) za sve operativne programe. To će uključivati upravljačka tijela, Tijelo/tijela za ovjeravanje i Tijelo za reviziju, kao i posrednička tijela, ako je to prikladno i tamo gdje su ona već utvrđena. Imenovanje upravljačkih tijela bit će na razini odjela. Potrebno je osigurati primjereno odvajanje funkcija unutar ministarstava, kao i prema potrebi, između upravljačkih tijela i posredničkih tijela.*

6. *Hrvatska će usvojiti pojedinačne strategije organizacijskog razvoja za sva ključna tijela uključena u upravljanje/provedbu kohezijske politike (uključujući SWOT analizu, procjenu potreba za izobrazbom, planove zapošljavanja, plan izobrazbe/jačanja sposobnosti) kao i sveukupnu Strategiju institucionalnog razvoja i jačanja sposobnosti/izobrazbe temeljenu na odgovarajućoj procjeni rizika svih uključenih tijela (uključujući korisnike tamo gdje su oni već utvrđeni). Bit će utvrđena primjerena strategija planiranja karijera i plaća za državne službenike uključene u upravljanje fondovima EU-a.*
7. *Hrvatska će dostaviti Komisiji detaljni plan i vremenski raspored u vezi uspostave sustava praćenja i evaluacije, uključujući uspostavu elektroničkog informacijskog sustava upravljanja (MIS).*

U svrhu ispunjavanja mjerila za zatvaranje, pripremljeni su brojni dokumenti u neposrednim konzultacijama s Europskom komisijom, kao što se navodi kasnije u tekstu.

Podrobne pisane informacije o napretku u provedbi pravne stečevine EU-a i ispunjavanju obveza iz ovog Poglavlja redovito se prosljeđuju Europskoj komisiji.

U svome Pregovaračkom stajalištu, Hrvatska je prihvatila pravnu stečevinu u okviru Poglavlja 22. – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata. Nakon dovršetka tehničkih konzultacija između Hrvatske i službi Europske komisije, Hrvatska namjerava usvojiti Dodatak na Pregovaračko stajalište, koji će biti dostavljen Međuvladinoj konferenciji o pristupanju.

I. ZAKONODAVNI OKVIR

Hrvatska je donijela brojne zakonodavne propise kako bi osigurala usklađenost operacija financiranih iz strukturnih fondova i Kohezijskog fonda s politikama i zakonodavstvom EU-a i potpuno poštivanje pravila EU-a na svim razinama. U nastavku je prikazan sažeti pregled ključnog zakonodavstva u područjima relevantnima za ovo Poglavlje.

Proračunski postupak i višegodišnje planiranje proračuna

Novi Zakon o proračunu (NN 87/08) stupio je na snagu u siječnju 2009. godine, a njime se uvode načela strateškog planiranja i trogodišnjeg proračunskog okvira. Nastavno na novi Zakon, u rujnu 2009. usvojena je Strategija Vladinih programa za razdoblje 2010. – 2012. godine, u kojoj se jasno ističu strateški prioriteti koji se odnose na proračun, njegove ciljeve i načine mjerenja uspješnosti ostvarivanja ciljeva. Strategija za razdoblje 2011. - 2013. usvojena je u rujnu 2010. Ovo strateško proračunsko planiranje na nacionalnoj razini predstavlja temelj za donošenje nacionalnih strateških dokumenata i osiguranje komplementarnost nacionalnih prioriteta s ciljevima kohezijske politike EU-a. Višegodišnja dimenzija proračuna osigurana je odredbom koja propisuje da Hrvatski sabor donosi proračun za jednu (iduću) proračunsku godinu i projekciju za sljedeće dvije godine.

U postupku izvršavanja proračuna uvedena su poboljšanja u odnosu na razinu fleksibilnosti: fleksibilnije izvršavanje proračuna i usmjerenost na rezultate osigurano je donošenjem proračuna na višoj razini ekonomske klasifikacije, tj. na razini podskupine (treća razina), u odnosu na dosadašnju praksu na razini odjeljka (četvrta razina). Projekcije se donose na drugoj razini ekonomske klasifikacije (skupina).

Pored toga, uvedena je mogućnost da se sredstva osigurana u proračunu, ali neiskorištena u danj godini, mogu prenijeti u sljedeću godinu. Time se omogućuje da se sredstva namijenjena za kapitalne projekte te sve aktivnosti i projekte sufinancirane iz fondova EU-a mogu prenositi iz jedne proračunske godine u drugu.

Zakonsko ograničenje za razinu akumulacije duga svake jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave ne uključuje otplatu duga akumuliranog zbog sufinanciranja projekata financiranih iz fondova EU-a. Time se osigurava pomoć jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u cilju aktivnijeg sudjelovanja u pripremanju i podnošenju zahtjeva za projekte financirane iz fondova EU-a. Osim toga, u 2011. godini razvit će se i drugi mehanizmi na razini središnje države temeljeni na fiskalnom kapacitetu, u nastojanju da se potaknu jedinice lokalne samouprave na aktivnije sudjelovanje u programima EU-a, kao što su: osiguranje sufinanciranja iz državnog proračuna za lokalne jedinice slabih fiskalnih kapaciteta ovisno o razvojnom indeksu, osiguranje tehničke pomoći i sredstava iz državnog proračuna za pripremu projektne dokumentacije, organiziranje programa usavršavanja o projektnom upravljanju, kao i drugi oblici potpore i pomoći.

Vezano uz sufinanciranje, Ministarstvo financija zaključilo je ugovor s Europskom investicijskom bankom (EIB) za zajam kojim se osigurava nacionalno sufinanciranje Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA). Ovim zajmom predviđeno je nacionalno sufinanciranje projekata iz I, II, III. i IV. komponente programa IPA. Sredstva će biti dostupna jedinicama lokalne samouprave pod istim uvjetima kakvi su dogovoreni s EIB-om. Ova suradnja s EIB-om služi kao dobra praksa i pripremna aktivnost za buduća rješenja za osiguravanje nacionalnog sufinanciranja na razini cjelokupnog Nacionalnog strateškog referentnog okvira putem zajmova određenih međunarodnih financijskih institucija.

Zakon o proračunu također je u Hrvatskoj uspostavio sustav za osiguranje zaštite financijskih interesa EU-a uspostavljanjem sustava za suzbijanje nepravilnosti i prijevара (AFCOS sustav, *više u dijelu Financijsko upravljanje, kontrola i unutarnja revizija ovog odjeljka i pod odjeljkom VI. Financijsko upravljanje i kontrola*).

Javne nabave

Hrvatska je u velikoj mjeri uskladila svoj zakonodavni okvir, koji obuhvaća sva područja javnih nabava uključujući koncesije i javno-privatno partnerstvo, s pravnom stečevinom EU-a čime je uspostavljen optimalni kontekst za uspješno funkcioniranje sustava javnih nabava. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (NN 125/08) stupio je na snagu u siječnju 2009. godine. Novi Zakon o koncesijama (NN 125/08) stupio je na snagu u siječnju 2009. godine. Zakon o javno-privatnom partnerstvu usvojen je u listopadu 2008. godine (NN 129/08), a stupio je na snagu u studenom 2008. godine. U veljači 2010. godine donesen je novi Zakon o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (NN 21/10), stupio je na snagu u veljači 2010. godine te propisuje nadležnosti Državne komisije. Zakonodavno usklađivanje će se nadalje provoditi putem izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi i odgovarajućih podzakonskih propisa predviđenih u 2011. godini u cilju postizanja potpune usklađenosti s pravnom stečevinom kao i poboljšanja provedbe zakonodavstva na svim razinama u sustavu javnih nabava.

Hrvatska je također poduzela brojne mjere radi poboljšanja i jačanja svojih administrativnih sposobnosti u području javnih nabava na svim razinama kao i poboljšanja sposobnosti glavnih dionika u koordiniranju i provedbi politike javnih nabava. Zaposleni su dodatni djelatnici i osigurana je kontinuirana obuka unutar Uprave za sustav javne nabave u Ministarstvu

gospodarstva, rada i poduzetništva, Odjela za koncesije u Ministarstvu financija i Agencije za javno-privatno partnerstvo. Administrativne sposobnosti Državne komisije za kontrolu postupka javne nabave, nadležne za rješavanje žalbi u postupcima javne nabave, osnažene su daljnjim zapošljavanjima, dok je Ured za središnju javnu nabavu Vlade RH osnovan u studenome 2009. i od tada postupno razvija svoje djelatnosti. Uspostavljeni su i mehanizmi za međuinstitucionalnu suradnju, posebno u području suzbijanja korupcije.

Intenzivnim programima izobrazbe jačaju se sposobnosti tijela za ugovaranje i gospodarskih subjekata na svim razinama. Također, uvedeni su i provede se prilagođeni programi izobrazbe za ostale dionike poput unutarnjih revizora.

Napredak koji je postigla Hrvatska u uspostavi, provođenju i realizaciji politike javnih nabava u svim njezinim područjima, rezultirao je ispunjavanjem svih zahtjeva iz mjerila za zatvaranje utvrđenih u okviru Poglavlja 5. – Javna nabava (vidjeti Zajedničko stajalište EU-a za Poglavlje 5, CONF-HR 19/10), koje je shodno tome privremeno zatvoreno u lipnju 2010. godine.

Državne potpore

Hrvatski zakonodavni okvir u području državnih potpora odražava sustav državnih potpora koji je na snazi u EU. Temeljne odredbe o državnim potporama koje proizlaze iz članka 70. stavka 1. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i članka 107. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (bivši članak 87. Ugovora o EZ-u) podupiru načelo da su državne potpore u načelu "nespojive s primjerenim funkcioniranjem Sporazuma". U skladu s člankom 70. stavkom 1. točkom (iii) Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju "...svaka državna potpora koja narušava ili prijeti narušavanjem tržišnoga natjecanja davanjem prednosti nekim poduzetnicima ili nekim proizvodima..." je "...nespojiva s primjerenim funkcioniranjem Sporazuma, budući da one mogu imati utjecaj na trgovinu između Zajednice i Hrvatske".

Hrvatski Zakon o državnim potporama (NN 140/05) koji je zamijenio Zakon o državnim potporama donesen 2003. godine (NN 47/03, 60/04) određuje opće uvjete i pravila za odobravanje, nadzor provedbe i povrat državnih potpora te propisuje da se državne potpore smatraju nespojivima s "bilo kojim oblikom koji narušava ili prijeti narušavanjem tržišnoga natjecanja davanjem prednosti nekim korisnicima potpora...".

Pored Zakona o državnim potporama zakonodavni okvir u području državnih potpora u Hrvatskoj također uključuje Uredbu o državnim potporama (NN 50/06) koja je zamijenila nekadašnju Uredbu o državnim potporama iz 2003. godine (NN 121/03). Uredba o državnim potporama određuje sadržaj, postupak i ključne elemente prilikom ocjene usklađenosti državnih potpora s odredbama Zakona o državnim potporama. Nadalje, zakonodavni okvir za državne potpore neprekidno se razvija kroz Vladine odluke o objavljivanju popisa relevantnih propisa i posebnih propisa koji obuhvaćaju državne potpore u posebnim područjima.

Što se tiče hrvatskih operativnih programa sufinanciranih iz strukturnih fondova i Kohezijskog fonda EU-a, svako upravljačko tijelo bit će odgovorno za osiguranje usklađenosti svih projekata i operacija iz operativnih programa s odgovarajućim odredbama koje se odnose na državne potpore.

Financijsko upravljanje, kontrola i unutarnja revizija

Područje unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru uređeno je Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (NN 141/06) donesenom u prosincu 2006.

godine. Zakon podrobno utvrđuje okvir za uspostavu i razvoj unutarnje revizije i sustava financijskog upravljanja i kontrole, kao i metodologije, standarda, odnosa i odgovornosti u okviru sustava unutarnjih financijskih kontrola. Na temelju odredbi ovog Zakona, Hrvatska je donijela cjelokupno relevantno provedbeno zakonodavstvo.

Nova Strategija razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru za razdoblje 2009. – 2011. godine donesena je rujnu 2009. godine, uz popratni Akcijski plan za provedbu. Jedan od primarnih ciljeva Strategije je daljnji razvoj sustava unutarnje financijske kontrole u skladu s proračunskim postupcima. Strategija je prezentirana proračunskim korisnicima na središnjoj i lokalnoj razini.

U vezi s AFCOS sustavom, u siječnju 2010. Vlada RH donijela je Nacionalnu strategiju suzbijanja prijevара za zaštitu financijskih interesa Europske unije za razdoblje 2010.–2012. i pripadajući Akcijski plan.

Značajno poboljšanje hrvatskog zakonodavstva i administrativnih sposobnosti u ovim područjima EU je prikladno zabilježila u svome Zajedničkom stajalištu za Poglavlje 32. – Financijska kontrola (CONF-HR 26/10), koje je privremeno zatvoreno u srpnju 2010. godine.

Održivi razvoj/Procjena utjecaja na okoliš

Na temelju Zakona o zaštiti okoliša u lipnju 2008, Vlada RH donijela je Uredbu o procjeni utjecaja na okoliš (NN 64/08, 67/09) kojom je, zajedno s Uredbom o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08), postupak procjene utjecaja na okoliš u Hrvatskoj u cijelosti usklađen s odredbama Direktive 85/337/EEZ o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš.

Na temelju Zakona o zaštiti okoliša u lipnju 2008, Vlada RH donijela je Uredbu o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08), Uredbu o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08) i Pravilnik o povjerenstvu za stratešku procjenu (NN 70/08) kojim su odredbe Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš u cijelosti prenesene u hrvatsko zakonodavstvo. U srpnju 2009. godine Hrvatska je ratificirala Protokol o strateškoj procjeni okoliša uz Konvenciju o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica.

Pravna stečevina EU-a koja se odnosi na područja (lokalitete) ekološke mreže NATURA 2000 prenesena je u hrvatsko zakonodavstvo putem Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08), Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) i Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (NN 118/09).

Hrvatska je ispunila sva mjerila za zatvaranje iz Poglavlja 27. – Okoliš i očekuje da će ono uskoro biti zatvoreno.

Nediskriminacija i jednake mogućnosti/ravnopravnost spolova

U cilju zaštite i promicanja ljudskih prava, u srpnju 2008. donesen je Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08) koji je usklađen s Direktivom Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o primjeni načela ravnopravnosti osoba bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo, Direktivom Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. kojom se primjenjuje načelo ravnopravnosti muškaraca i žena s obzirom na pristup robama i uslugama, opskrbu robama i pružanje usluga te Direktivom Vijeća 97/80/EZ od 15. prosinca 1997. o teretu

dokazivanja u slučajevima diskriminacije utemeljene na spolu. Zakonom se definira uloga pučkog pravobranitelja, kao središnjeg nezavisnog tijela koje je na nacionalnoj razini odgovorno za provedbu te također područja nadležnosti posebnih pravobranitelja.

Vežano uz ravnopravnost spolova, u srpnju 2008. donesen je novi Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 82/08), kojim postojećem Uredu pravobranitelja za ravnopravnost spolova, definira sve zadaće nezavisnog tijela za ravnopravnost spolova, kako se zahtijeva Direktivom 2002/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva Vijeća 76/207/EEZ o primjeni načela ravnopravnosti muškaraca i žena s obzirom na mogućnost zapošljavanja, stručnog osposobljavanja i napredovanja te radne uvjete. Ured Vlade za ravnopravnost spolova utemeljen 2004. godine ima važnu ulogu u koordiniranju svih aktivnosti u području jednakih mogućnosti, uključujući promicanje i unaprjeđivanje cjelokupnog sustava zaštite, redovito izvješćivanje, prijedloge za daljnje pravne postupke i izdavačke aktivnosti.

Obzirom na ostvareni napredak, EU je zaključila da odgovarajuće pregovaračko Poglavlje 19. – Socijalna politika i zapošljavanje ne zahtijeva daljnje pregovore (CONF-HR 26/09). Poglavlje je privremeno zatvoreno u prosincu 2009.

Regionalna politika

Vežano uz razvoj nacionalne regionalne politike, u prosincu 2009. donesen je Zakon o regionalnom razvoju (NN 153/09). U lipnju 2010. Vlada RH odobrila je Strategiju regionalnog razvoja Republike Hrvatske. Ovi dokumenti, zajedno sa šest podzakonskih propisa izvedenih iz Zakona o regionalnom razvoju, uspostavili su opći zakonski i metodološki okvir za upravljanje politikom regionalnog razvoja u Hrvatskoj.

Iscrpan pregled usklađenosti hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom u područjima koja se odnose na Poglavlje 22. nalazi se u Prilogu 1. ovog Izvješća.

II. INSTITUCIONALNI OKVIR

(Mjerilo 5)

Hrvatska je uspostavila institucije za provedbu pretprijetnog programa IPA (*Instrument pretprijetne pomoći*). Komponente II. (Prekogranična suradnja), III. (Regionalni razvoj – IIIa Promet, IIIb Zaštita okoliša, IIIc Regionalna konkurentnost) i IV. (Razvoj ljudskih potencijala) programa IPA služe kao izravne preteče fondova kohezijske politike EU-a pripremajući države kandidatkinje za upravljanje Europskim fondom za regionalni razvoj, Kohezijskim fondom i Europskim socijalnim fondom koji će im biti dostupni nakon pristupanja EU-u. Hrvatskim operativnim strukturama za II, III. i IV. komponentu programa IPA Komisija je prenijela ovlasti za decentralizirano upravljanje s *ex ante* kontrolom u studenome i prosincu 2008. godine.

Institucionalni okvir za provedbu kohezijske politike EU-a u Hrvatskoj u znatnoj se mjeri nadograđuje na postojeće operativne strukture za II, III. i IV. komponentu programa IPA. Stoga te strukture za program IPA imaju jasno definirane uloge u upravljanju fondovima EU-a nakon pristupanja. Imenovanje institucija (uz posebne zadaće i odgovornosti) dovršeno je te potvrđeno donošenjem Vladine Odluke o strateškim dokumentima i institucionalnom okviru za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Hrvatskoj u listopadu 2010. godine (NN 116/10). Odluka uključuje horizontalna tijela (Tijelo za koordinaciju NSRO-a, Tijelo za

ovjeravanje i Tijelo za reviziju) i strukture za svaki operativni program (upravljačka tijela na razini uprava, kao i posrednička tijela prema potrebi).

Vezano uz koordinaciju sustava, održavaju se redoviti sastanci između horizontalnih tijela, između horizontalnih tijela i svake operativne strukture kao i sastanci unutar svake operativne strukture kako bi se nadzirala provedba trenutnih programa i pripreme za kohezijsku politiku EU-a. Međuministarska koordinacija dodatno je osnažena osnivanjem Povjerenstva Vlade RH za koordinaciju priprema za korištenje fondova Europske unije u veljači 2010, koje je odgovorno za nadgledanje priprema programskih dokumenata i liste projekata, procesa jačanja institucionalnih i administrativnih sposobnosti, provedbu trenutnih programa i pripreme za povlačenje *ex ante* kontrola.

Donja tablica daje pregled institucija uključenih u sustav upravljanja II, III. i IV. komponentom programa IPA i funkcija koje one trenutno obavljaju te na koji način će se one preustrojiti u novu strukturu za upravljanje strukturnim fondovima i Kohezijskim fondom.

Tablica 1: Usporedba između funkcija i institucija u sustavu upravljanja II, III. i IV. komponentom programa IPA i sustava strukturnih fondova i Kohezijskog fonda

STRUKTURA ZA PROGRAM IPA		STRUKTURA ZA SF i KF	
FUNKCIJA	INSTITUCIJA	FUNKCIJA	INSTITUCIJA
Horizontalne funkcije		Horizontalne funkcije	
Nacionalni koordinator programa IPA, Strateški koordinator za III. i IV. komponentu programa IPA	Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU-a (SDURF)	Tijelo za koordinaciju NSRO-a	Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU-a (SDURF)
NDO/Nacionalni fond	Ministarstvo financija – Nacionalni fond	Tijelo za ovjeravanje	Ministarstvo financija – Nacionalni fond
Koordinacijsko tijelo za AFCOS sustav	Samostalni odjel za suzbijanje nepravilnosti i prijevara	Koordinacijsko tijelo za AFCOS sustav	Samostalni odjel za suzbijanje nepravilnosti i prijevara
Tijelo za reviziju	Agencija za reviziju sustava provedbe programa EU-a (ARPA)	Tijelo za reviziju	Agencija za reviziju sustava provedbe programa EU-a (ARPA)
OP Promet		OP Promet	
Tijelo odgovorno za OP / prioritet/mjeru	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	Upravljačko tijelo	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
Provedbena tijela	Hrvatske željeznice Infrastruktura Središnja agencija za financiranje i ugovaranje (SAFU)		
OP Okoliš		OP Okoliš i energetika	
Tijelo odgovorno za OP	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	Upravljačko tijelo	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
Tijela odgovorna za prioritet/mjeru	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	Posrednička tijela	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva

	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva		
Provedbena tijela	Hrvatske vode		Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost		
	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje		
OP Regionalna konkurentnost		OP Regionalna konkurentnost	
Tijelo odgovorno za OP	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	Upravljačko tijelo	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Tijela odgovorna za prioritet/mjeru	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	Posrednička tijela	Agencija za regionalni razvoj
	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva		Poslovno – inovacijska agencija Hrvatske - BICRO
	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa		Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
Provedbeno tijelo	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje		
OP Razvoj ljudskih potencijala		OP Razvoj ljudskih potencijala	
Tijelo odgovorno za OP	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	Upravljačko tijelo	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Tijela odgovorna za prioritet/mjeru	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	Posredničko tijelo (razina I.)	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi		Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa		
Provedbena tijela	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih	Posrednička tijela (razina II.)	Hrvatski zavod za zapošljavanje
	Hrvatski zavod za zapošljavanje		Vladin Ured za udruge
			Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
			Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva

Nije primjenjivo		OP Razvoj administrativnih sposobnosti (novi OP)	
		Upravljačko tijelo	Ministarstvo uprave
		Posredničko tijelo	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje
IPA programi prekogranične suradnje		Programi prekogranične suradnje; odnosi se samo na programe prekogranične suradnje u kojima bi Hrvatska osigurala upravljačko tijelo (tj. <i>IPA prekogranična suradnja Hrvatska – BiH, IPA prekogranična suradnja Hrvatska – Srbija i IPA prekogranična suradnja Hrvatska – Crna Gora</i>).	
Tijelo odgovorno za programe prekogranične suradnje	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva	Upravljačko tijelo	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva
Provedbeno tijelo	Agencija za regionalni razvoj		Zajedničko tehničko tajništvo
	Zajedničko tehničko tajništvo		

Nije u potpunosti moguće izravno i apsolutno uspoređivanje provedbenih struktura za program IPA sa sustavom za upravljanje strukturnim fondovima i Kohezijski fondom. Međutim, upravljanje intervencijama sufinanciranim od strane EU-a, uključuje osnove programiranja, financijskog upravljanja i kontrola koje su zajedničke za oba sustava.

Za horizontalno upravljanje strukturnim fondovima i Kohezijskim fondom, Hrvatska je imenovala sljedeća tijela:

Tijelo za koordinaciju NSRO-a – Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova Europske unije (SDURF) imenovan je Tijelom za koordinaciju Nacionalnog strateškog referentnog okvira te je odgovoran za pripremu NSRO-a i strateško izvješćavanje kao i koordinaciju aktivnosti praćenja, evaluacije, obavješćavanja i informiranja.

Tijelo za ovjeravanje – Funkcije Tijela za ovjeravanje provodit će Nacionalni fond pri Ministarstvu financija. Funkcije i odgovornosti Tijela za ovjeravanje propisane su člankom 61. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006. Nacionalni zakonski i administrativni okvir osigurat će da Tijelo za ovjeravanje koordinira sve aktivnosti koje se odnose na uspostavu sustava financijskog upravljanja i provedbu pravila financijskog upravljanja u cjelokupnom sustavu fondova EU-a u Hrvatskoj, ima ovlaštenja nužna za izvršavanje svojih zadaća te jamči njegovu neovisnost i ovlaštenja za odbijanje ovjere troškova predloženih od strane upravljačkog tijela ili posredničkog tijela, ako nije uvjereno u ispunjenost svih uvjeta.

Tijelo za reviziju– Funkcije Tijela za reviziju provodit će Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije (ARPA). Tijelo za reviziju osnovano je u lipnju 2008. godine kao zasebna i neovisna agencija. Ono je funkcionalno neovisno u odnosu na sve sudionike u sustavu upravljanja i kontrole te obavlja svoje aktivnosti u skladu s međunarodno prihvaćenim revizijskim standardima, sukladno uvjetima i na način kako to propisuje Uredba o osnivanju Agencije, Statut i ostali unutarnji propisi Agencije. Funkcije i odgovornosti Tijela za reviziju propisane su člankom 62. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006.

Svakim operativnim programom upravljat će upravljačko tijelo (UT), a u većini operativnih struktura upravljačko će tijelo povjeriti određene zadaće posredničkim tijelima (PT). Popis

operativnih programa s pripadajućim UT-ima i PT-ima nalazi se u odjeljku III. *Administrativne sposobnosti*.

Upravljačka tijela, kako je to određeno člankom 60. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006, odgovorna su za upravljanje i provođenje OP-a u skladu s načelom zdravog financijskog upravljanja. Posrednička tijela će, na temelju sporazuma o prijenosu, prema svojoj stručnosti i specifičnostima prioritetne osi/ključnog područja/ključnih područja određenog OP-a, izvršavati obveze prenesene s UT-a, kao što to proizlazi iz članka 60. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 i članka 13. Uredbe Komisije (EZ) br. 1828/2006.

Prijenos zadaća s UT-a na posredničko tijelo/tijela te modaliteti njihove koordinacije i kontrole provodit će se na ugovornoj osnovi i temeljem zakonodavnih propisa Vlade RH. Ovi dokumenti će utvrditi i razraditi odgovornosti svakog PT-a proizašlih prijenosom funkcija/zadaća. Oni će uključivati područja kao što su: djelokrug i trajanje, preuzete obveze i jamstva, prava i obveze ugovornih strana, prijenos zadaća i mehanizmi kontrole, iscrpne obveze ugovornih strana, izmjene/raskid sporazuma i ostala relevantna pitanja.

U slučaju kad određeni poslovi budu povjereni drugim tijelima, UT će se kao supervizor morati uvjeriti da su poslovi izvršeni na primjeren način, izvršavanjem provjera kontrole ovjera koje je izvršilo PT. Međutim, UT-i će preuzeti krajnju odgovornost za valjano obavljanje prenesenih zadaća te za učinkovitost i djelotvornost operacija financiranih iz strukturnih fondova i Kohezijskog fonda.

U potpunosti će se poštivati zahtjev za odvajanjem funkcija odabira i odobravanja operacija te upravljanja ovjerama. S time u vezi, unutar svakog UT-a, provedbena će jedinica biti odvojena od kontrolne jedinice. Također, u slučaju kad je UT korisnik tehničke pomoći iz operacija tehničke pomoći koje pruža OP, primjereno odvajanje funkcija bit će osigurano dodjelom odgovarajućih poslova posebnim jedinicama koje se bave aktivnostima tehničke pomoći. U cilju izbjegavanja rizika u situacijama kada je PT također korisnik u okviru operativnog programa, UT će provoditi kontrole ovjera.

III. ADMINISTRATIVNE SPOSOBNOSTI

(Mjerilo 6)

Uzimajući u obzir da se institucionalni okvir za provedbu kohezijske politike EU-a u Hrvatskoj u znatnoj mjeri nadograđuje na postojeće operativne strukture za III. i IV. komponentu programa IPA, administrativne sposobnosti, stručnost te do sada stečeno znanje i iskustvo osiguravaju vrlo solidnu osnovu za prelazak s programa IPA na strukturne fondove i Kohezijski fond.

Pripremljena je Strategija institucionalnog razvoja i jačanja sposobnosti, uključujući planiranje karijera i plaća za državne službenike uključene u upravljanje fondovima EU-a, na temelju odgovarajuće procjene rizika za sve institucije. Ona obuhvaća sve već postojeće horizontalne mjere i aktivnosti kao i one koje će poduzimati u predstojećim godinama, u cilju zapošljavanja i zadržavanja odgovarajućeg broja djelatnika, daljnjih poboljšanja postojećeg sustava izobrazbe za svaku od posebnih ciljanih skupina (uključujući potencijalne korisnike) i razradu sustava za razvoj karijera i plaća. U prosincu 2010. Vlada RH usvojila je spomenutu Strategiju s pripadajućim Akcijskim planom provedbe za razdoblje 2010.-2013.

Sastavljeni su iscrpni profili djelatnika koji rade s fondovima EU-a na svakom položaju unutar sustava, koji određuju: potrebne kvalifikacije, specifične opise radnih mjesta za svaki položaj unutar sustava te popis potrebnih specifičnih programa izobrazbe. Ti profili će služiti kao temelj za uspostavu odgovarajućeg mehanizma nagrađivanja državnih službenika koji rade s fondovima EU-a. U vezi s tim, u pripremi je nacrt Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o nazivima radnih mjesta u državnoj službi i koeficijentima složenosti poslova koja bi trebala biti donesena do kraja 2010. godine.

Nadalje razrađeno je osam pojedinačnih strategija organizacijskog razvoja – za tri horizontalna tijela i jednu za svaki od pet operativnih programa te su u listopadu 2010. usvojene kao odluke Vlade RH. Dokumenti se temelje na analizi trenutnih administrativnih sposobnosti i procjeni budućih potreba predviđenih godišnjim planovima zapošljavanja djelatnika za sve uključene institucije. Ispunjavanje godišnjih planova zapošljavanja djelatnika tromjesečno će pratiti horizontalna tijela te (također tromjesečno) o tome izvještavati službe Europske komisije. Donja tablica prikazuje trenutan broj djelatnika i predviđena postupna povećanja u nadolazećim godinama u sveukupnom institucionalnom ustroju.

Tablica 2: Broj djelatnika u institucijama za upravljanje strukturnim fondovima i Kohezijskim fondom

FUNKCIJA	INSTITUCIJA	BROJ DJELATNIKA							
		Sadašnji broj djelatnika			Planirani broj djelatnika na kraju godine				
		1.4. 2008.	31.12. 2009.	30.9. 2010.	2010.	2011.	2012.	2013.	
Horizontalne funkcije									
Tijelo za koordinaciju NSRO-a	Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU-a	44	53	51	56	64	72	72	72
Tijelo za ovjeravanje	Ministarstvo financija - Nacionalni fond	7	12	12	21	24	29	31	31
Tijelo za reviziju	Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske Unije	7	25	26	28	30	33	36	36
OP Promet									
Upravljačko tijelo	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	12	15	18	27	41	49	58	58
OP Okoliš i energetika									
Upravljačko tijelo	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	11	13	15	19	21	21	21	21
Posrednička tijela	Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i	7	16	20	23	26	28	30	30

	vodnog gospodarstva								
	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost	4	16	19	19	28	28	28	28
OP Regionalna konkurentnost									
Upravljačko tijelo	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	11	15	17	24	29	31	33	33
Posrednička tijela	<i>Agencija za regionalni razvoj*</i>	n/d	0	5	5	15	27	27	27
	<i>Poslovno – inovacijska agencija Hrvatske - BICRO*</i>	n/d	6	10	13	28	36	36	36
	<i>Hrvatska agencija za malo gospodarstvo *</i>	n/d	10	10	17	29	40	48	48
OP Razvoj ljudskih potencijala									
Upravljačko tijelo	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	7	11	19	21	28	32	32	32
Posrednička tijela (razina I.)	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi	7	5	5	7	8	9	9	9
	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	3	3	6	6	8	10	12	12
Posrednička tijela (razina II.)	<i>Vladin Ured za udruge*</i>	n/d	10	10	12	16	20	23	23
	Hrvatski zavod za zapošljavanje	12	20	23	26	39	45	60	60
	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih	13	16	17	21	25	27	37	37
	<i>Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva*</i>	n/d	0	7	7	10	11	12	12

OP Razvoj administrativnih sposobnosti									
Upravljačko tijelo	Ministarstvo uprave*	n/d	2	4	10	12	14	15	15
Posredničko tijelo	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje	n/d	0	2	2	10	14	16	16
UKUPNO			248	296	364	491	576	636	636

* Nove institucije (nemaju upravljačke ili provedbene uloge u sustavu za III. i IV. komponentu programa IPA) koje će biti uključene za upravljanje strukturnim fondovima i Kohezijskim fondom.

Institucije koje nisu dio struktura za komponente III. i IV. programa IPA, ali su predviđene za uključivanje u strukture za strukturne fondove i Kohezijski fond, utvrdile su i imenovale određen broj zaposlenika koji već sada sudjeluju u različitim aktivnostima vezanim uz njihove buduće zadaće. Oni sudjeluju u radnim skupinama za pripremu operativnih programa za razdoblje nakon članstva, pripremaju priručnike o postupanju i kontinuirano pohađaju razne obrazovne programe i programe stručne obuke.

Budući da će financijska sredstava kohezijske politike EU-a biti znatno veća nego sredstva III. i IV. komponente programa IPA, postoji potreba za zapošljavanjem dodatnih djelatnika i osiguranjem primjerenog broja djelatnika koje će raditi na budućim programima. U vezi s tim, Vlada RH priprema Odluku koja će biti usvojena do kraja 2010. godine (u cilju osiguravanja temelja za aktivnosti koje će se poduzimati tijekom 2011. godine kao priprema za procjenu usklađenosti). Ova će Odluka propisati daljnje zapošljavanje u skladu s trenutnim planovima zapošljavanja iz strategija organizacijskog razvoja (*kako je to prikazano u gornjoj tablici*), a do travnja 2011. sva ministarstva i agencije morat će donijeti svoje interne dokumente kako bi osigurali potreban broj djelatnika, bilo preraspoređivanjem djelatnika iz različitih odjela unutar institucije ili novim zapošljavanjem.

Vežano uz zadržavanje osoblja, tj. stvaranje uvjeta za privlačenje, poticanje i zadržavanje visoko kvalitetnih stručnjaka, kao i za ulaganje svih napora u kontinuirani razvoj njihovih sposobnosti, svaka institucija unutar sustava uspostaviti će stimulativne kriterije i postupke za financijsko nagrađivanje (dodaci na plaće). Na temelju pojedinačne procjene učinaka (dvogodišnje i godišnje) i ostvarenih rezultata, donosit će se odluke o promaknućima. Pored toga, biti će ponuđene različite vrste prijenosa znanja; redoviti (radionice, seminari, programi izobrazbe, okrugli stolovi) i specifični, poput obuka na radnom mjestu, stručne prakse, studijskih posjeta i stipendija, programa izobrazbe za unaprjeđenje osobnih vještina. Kako bi se procijenila razina zadovoljstva u odnosu na radno opterećenje svakog pojedinca, upravljačku politiku i radne uvjete u svakoj instituciji te zadovoljstvo djelatnika, redovito će se provoditi analize/ankete.

Godišnja stopa fluktuacije djelatnika u institucijama u okviru sustava upravljanja programima financiranim iz EU-a drži se prihvatljivom. Tijekom 2009. godine, u većini je institucija stopa fluktuacije bila ispod 10%. U dvije institucije u okviru Operativne strukture za razvoj ljudskih potencijala i u dvije institucije u okviru Operativne strukture za okoliš, stopa fluktuacije bila je do 17%. U razdoblju od siječnja do rujna 2010. godine, zabilježeno je smanjenje fluktuacije u većini institucija. U slučaju kad djelatnik odlazi s nekog radnog mjesta, osiguran je kontinuitet posla putem redovitog praćenja plana zamjena te obveznog i jasno utvrđenog postupka predaje poslova, kao i brzim početkom postupka zapošljavanja novog djelatnika. U većini slučajeva, osoblje je sklono prelasku iz jedne državne institucije u

neku drugu unutar sustava. To predstavlja kratkotrajan gubitak za instituciju iz koje osoba odlazi, ali ukupno gledajući dragocjeno znanje i iskustvo zadržava se u sustavu. Samo mali broj djelatnika potpuno napušta državnu službu kako bi nastavili karijeru u privatnom sektoru. U okviru postojećih programa obuke, postoji značajan niz obrazovnih modula koje osiguravaju Središnji državni ured za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU-a (SDURF), Ministarstvo financija, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje (SAFU), Ministarstvo uprave i ostala resorna ministarstva, ovisno o njihovom djelokrugu rada.

1. Obrazovni centar SDURF-a (osnovan u svibnju 2009. godine) održava redovite seminare i radionice o brojnim horizontalnim i specifičnim pitanjima iz nadležnosti SDURF-a (tj. kohezijske politike EU-a, programiranja, praćenja, obavještavanja, pripreme velikih infrastrukturnih projekata u sektoru okoliša). Ukupno se provodi 10 obrazovnih modula, većinom od strane djelatnika SDURF-a. Od svibnja 2009, u ovim je modulima sudjelovalo oko 1200 osoba.

2. Kroz program usavršavanja *Financijsko upravljanje i kontrola* (FMC), Ministarstvo financija, u suradnji s obrazovnim centrom SAFU-a i uz pomoć internih stručnjaka iz brojnih institucija u sustavu upravljanja fondovima EU-a, osigurava 13 obrazovnih modula koji obuhvaćaju sve ključne aspekte upravljanja fondovima EU-a. U prvom ciklusu FMC obuke (siječanj-rujan 2010.), provedeni su programi za obuku trenera kako bi se osigurala održivost projekta. 42 trenera uspješno su završili program (uključujući poseban ispit) i dobili potvrdu Ministarstva. Očekuje se da će oko 160 sudionika proći svaki obrazovni modul FMC-a do kraja 2011. godine. Novi ciklus programa usavršavanja FMC, započet u listopadu 2010, u prvom je redu usmjeren na djelatnike iz institucija koje će biti odgovorne za upravljanje i kontrolu programa/projekata iz strukturnih fondova i Kohezijskog fonda.

3. Kroz svoj centar za izobrazbu, SAFU kao najiskusnije hrvatsko tijelo za ugovaranje projekta financiranih od strane EU-a, poduzima brojne aktivnosti u cilju prenošenja svoga iskustva i naučenog svim institucijama uključenim u upravljanje fondovima EU-a, kako ostalim provedbenim agencijama za program IPA tako i budućim posredničkim tijelima SF i KF. Uspostavljeni su redoviti programi usavršavanja *Otvorena vrata* (tj. kratke radionice o pripremama i provedbi različitih vrsta ugovora) kao i specifični interni programi kao i programi usavršavanja na radnom mjestu koji se kontinuirano provode. Od siječnja 2010. godine, realizirano je 13 ciklusa *Otvorenih vrata*. U razdoblju od siječnja do prosinca 2010. zabilježeno je više od 1500 sudjelovanja na različitim programima usavršavanja SAFU-a, kako iz provedbenih agencija za program IPA tako i iz tijela predviđenih za upravljanje programima financiranim od strane EU-a nakon pristupanja. Sveukupno je 44 djelatnika iz ostalih provedbenih agencija za program IPA prisustvovalo savjetodavnim programima usavršavanja, 12 djelatnika pohađalo je programe izobrazbe na radnom mjestu, a 11 djelatnika iz ostalih provedbenih agencija za program IPA sudjelovalo je u redovnim izravnim kontrolama SAFU-a.

Nadalje, SAFU je izradio Strategiju izobrazbe za nove djelatnike i za djelatnike jedinica za provedbu projekta (JPP-i) za I. komponentu programa IPA. Ova je Strategija dostavljena službama Europske komisije u kolovozu 2010, a provedba Strategije započela je u rujnu 2010. programom za obrazovanje i ovjeravanje JPP-a s 9 modula. 70 sudionika pohađalo je prvi ciklus obuke za JPP. Svi članovi JPP-a moraju položiti ispit prije dodjele potvrde NDO-a/SAFU-a kojom se jamči posjedovanje potrebnog znanja i vještina za posao koji obavljaju. Prvi ispit za članove JPP-a održao se u prosincu 2010. Drugi ciklus programa započeo je u prosincu 2010. godine.

Istovremeno SAFU je u postupku razvijanja dodatnih aktivnosti obrazovanja i usavršavanja. U listopadu 2010. godine Agencija je započela s programom, koji će se dalje razvijati, privremenog premještanja djelatnika iz ostalih hrvatskih institucija odgovornih za upravljanje pred- i postpristupnim fondovima EU-a u službe SAFU-a. U vezi s tim, tijekom šest mjeseci (prosinac 2010. – svibanj 2011.) dva su zaposlenika Hrvatskih željeznica Infrastruktura d.o.o. (provedbeno tijelo za OP Promet) raspoređena u SAFU kako bi stekli znatnu obuku na radnom mjestu.

Kao (nacionalni i regionalni) centar izvrsnosti za provedbu programa EU-a, SAFU će također širiti svoju obrazovnu ulogu organiziranjem seminara, konferencija i programa usavršavanja za širu ciljanu publiku: predstavnike županija, gradova, provedbenih agencija iz drugih zemalja korisnica programa IPA itd.

4. Samostalni odjel za suzbijanje nepravilnosti i prijevarama unutar Ministarstva financija (koordinator AFCOS sustava) kontinuirano organizira programe usavršavanja za predstavnike tijela u okviru AFCOS sustava. U razdoblju od prosinca 2009. do studenoga 2010, organizirano je 15 obrazovnih aktivnosti na temu *Funkcioniranje AFCOS sustava, upravljanje nepravilnostima i prijevarama i zaštita financijskih interesa EU-a u Republici Hrvatskoj*. Predstavnicima Odjela sudjeluju u pripremi i razvoju modula *Nepravilnosti i prijave* u okviru projekta *Uspostava sustava usavršavanja za financijsko upravljanje i kontrolu*. Odjel učinkovito surađuje s Europskim uredom za borbu protiv prijevarama (OLAF) prilikom pripreme specifičnih seminara; četiri seminara na teme *Vještina intervjuiranja, Istrage OLAF-a i Financijske istrage koje se odnose na sredstva EU-a* održani su u lipnju i listopadu 2010. za predstavnike tijela AFCOS mreže. Nadalje, u listopadu 2010. predstavnici tijela u Sustavu prijavljivanja nepravilnosti prisustvovali su seminaru o profesionalnoj etici koji je organiziran u suradnji s Ministarstvom uprave. U cilju jačanja administrativnih sposobnosti Odjela i svih tijela unutar AFCOS sustava, Odjel je korisnik *twining light* projekta programa IPA 2007 *Jačanje hrvatskog AFCOS sustava u cilju zaštite financijskih interesa EU-a* koji je započeo u listopadu 2010. i traje do ožujka 2011. Očekivani rezultati projekta su: poboljšane pisane procedure o upravljanju nepravilnostima i prijevarama za tijela unutar AFCOS sustava, unaprijeđena međuinstitucionalna komunikacija, suradnja i razmjena informacija unutar AFCOS sustava, podizanje svijesti javnosti o suzbijanju prijevarama i poboljšanje komunikacije s medijima te osiguranje obuke o upravljanju nepravilnostima i prijevarama.

5. Ministarstvo uprave, putem svoga Centra za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika, nudi niz horizontalnih programa usavršavanja koji se uglavnom odnose na postupke i aktivnosti državne službe, učinkovito i djelotvorno upravljanje u državnoj službi, korištenje alata informacijske tehnologije i procesa integracije u EU. Ovaj je Centar osnovan 2005. godine uz pomoć projekta CARDS 2001 *Potporna reformi javne uprave*. Od 2005. godine više od 9100 sudionika pohađalo je neki od 110 različitih programa osposobljavanja koje pruža Centar.

Pored napora poduzetih na razini središnje državne uprave, administrativne sposobnosti kako na regionalnoj tako i na lokalnoj razini ključne su za uspješno korištenje sredstava EU-a. U okviru projekta CARDS 2004 *Jačanje sposobnosti i priprema projekata* osigurani su brojni programi osposobljavanja diljem cijele zemlje, u kojima je sudjelovalo više od 200 sudionika iz najmanje 50 organizacija. Osim toga, na temelju procjene potreba za osposobljavanjem, organizirani su specijalizirani programi osposobljavanja o upravljanju projektnim ciklusom, pripremi projekata, primjerima i analizama slučajeva najbolje prakse u prekograničnoj

suradnji, kolaborativnim radnim vještinama, identifikaciji partnera. Ovo osposobljavanje omogućilo je da skupina lokalnih stručnjaka iz županija, gradova, udruženja, bude upoznata s praksama, postupcima i mehanizmima te u stanju pripremiti projekte i identificirati partnere. Također, godišnje se održava nekoliko radionica o pripremi projekata koje nastoje osigurati tehničku pomoć potencijalnim korisnicima sredstava u pripremi projektnih prijedloga kako bi se osigurala bolja kvaliteta projektnih prijedloga za poziv na podnošenje prijedloga.

IV. PROGRAMIRANJE

(Mjerila 4, 3 i 2)

Ovaj odjeljak daje informacije o statusu programiranja za prvo razdoblje korištenja strukturnih fondova i Kohezijskog fonda u Hrvatskoj, od datuma pristupanja do 31. prosinca 2013. Nadalje, daje informacije o statusu pripreme liste projekata, kao i o statusu programiranja i provedbe sličnih vrsta ulaganja koje se trenutno financiraju u pretpristupnom razdoblju putem III. i IV. komponente programa IPA, programa Phare i programa ISPA.

Kohezijska politika EU-a

Nacionalni strateški referentni okvir (NSRO) ključni je strateški dokument i referentna točka za korištenje strukturnih fondova i Kohezijskog fonda EU-a u Hrvatskoj te utvrđuje prioritete koji će se zajednički financirati iz EU i nacionalnih sredstava u skladu s najvažnijim EU i nacionalnim ciljevima i smjernicama. U uskoj suradnji sa službama Europske komisije, izrađen je napredni i sveobuhvatni nacrt NSRO-a za razdoblje od datuma pristupanja do 31. prosinca 2013. Nacrt NSRO-a predstavljen je javnosti i o njemu se javno raspravljalo tijekom prvog ciklusa partnerskih konzultacija održanih u lipnju 2010. na kojima je prisustvovalo više od 300 sudionika iz brojnih organizacija s nacionalne i regionalne/lokalne razine.

Nacrt NSRO-a vodi računa o intervencijama unutar odgovarajućih komponenti programa IPA, kako su opisane u Okviru za usklađenost strategija (SCF) i odgovarajućim IPA operativnim programima. Pažnja je posvećena osiguravanju što je moguće lakšeg prijelaza s programa IPA na programe nakon pristupanja te uzimanju u obzir stečenih iskustva. Ovaj pristup osigurava da se razvojne potrebe utvrđene u pretpristupnom razdoblju primjereno rješavaju i prate u razdoblju nakon pristupanja.

Prioriteti iz nacrta NSRO-a razrađuju se putem pet sektorskih operativnih programa planiranih na nacionalnoj razini, a koji obuhvaćaju cijeli teritorij Hrvatske (*Cilj 1. – Konvergenција*). Predloženi operativni programi Cilja 1 uključuju: *Operativni program za promet*, *Operativni program za okoliš i energetiku*, *Operativni program za regionalnu konkurentnost*, *Operativni program za razvoj ljudskih potencijala* i *Operativni program za razvoj administrativnih sposobnosti*. Svi programi, uz iznimku *OP razvoj administrativnih sposobnosti* koji će biti novi program, predstavljaju nastavak intervencija sufinanciranih na temelju operativnih programa III. i IV. komponente programa IPA te će mjerodavni propisi vezani uz strukturne fondove i Kohezijski fond biti važeći za njih od datuma pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

U početku je bio predviđen i *Operativni program za integrirani regionalni razvoj*. Nakon savjetovanja sa službama Komisije i uzimajući u obzir kratkoću prvog programskog razdoblja (do 31. prosinca 2013.), odlučeno je da se za ovo razdoblje ne izrađuje poseban OP, već da se operacije značajne za regionalni i lokalni razvoj uključe unutar gore navedenih programa pod ciljem *Konvergencije*. Regionalne i lokalne vlasti uključene su u proces programiranja te će se

od njih kao partnera za svaki specifičan operativni program i dalje tražiti mišljenje u nadolazećem razdoblju, kako bi se osiguralo da se njihove potrebe rješavaju na odgovarajući način.

Kroz programiranje i provedbu NSRO-a osigurat će se da predviđena pomoć za Hrvatsku u okviru Cilja 1 bude sukladna ulaganjima koja su predviđena putem operativnih programa u okviru *Cilja 3 – Europska teritorijalna suradnja*. Ovaj će Cilj financirati nastavak 8 operativnih programa u okviru II. komponente programa IPA (6 prekograničnih i 2 transnacionalna programa). Svi operativni programi za razdoblje od datuma pristupanja do 31. prosinca 2013. temeljit će se na reviziji postojećih IPA programa prekogranične suradnje i transnacionalnim operativnim programima. Kao rezultat pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, izvršit će se izmjene postojećih operativnih programa kako bi oni bili u skladu s uredbom Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF). Sljedeći će programi biti obuhvaćeni uredbom ERDF-a: *Program prekogranične suradnje Slovenija – Hrvatska, Program prekogranične suradnje Mađarska – Hrvatska, Transnacionalni operativni program jugoistočna Europa, Transnacionalni operativni program Mediteran*. Sljedeći će programi i dalje biti obuhvaćeni uredbom o programu IPA: *IPA Jadranska prekogranična suradnja, IPA Prekogranična suradnja Hrvatska – Bosna i Hercegovina, IPA Prekogranična suradnja Hrvatska – Srbija i IPA Prekogranična suradnja Hrvatska – Crna Gora*.

Nacrt NSRO-a dostavljen je službama EK-a, u kolovozu 2010. godine te se on smatra dostatno zreim za potrebe pregovora o Poglavlju 22. NSRO će se i dalje razvijati do pristupanja Hrvatske, sukladno procesu pregovaranja o operativnim programima sa službama EK-a te će njegova konačna verzija kao i odgovarajući OP-i biti dovršeni i spremni za dostavu EK-u šest mjeseci prije pristupanja Hrvatske Europskoj uniji. Indikativan vremenski raspored za završetak NSRO-a i operativnih programa nalazi se u Prilogu 2. ovog Izvješća.

Proces programiranja NSRO-a povezan je s paralelnim aktivnostima oko pripreme liste projekata, koje traju od početka 2009. godine. U ovu svrhu osigurana je tehnička pomoć u okviru programa Phare 2006 te se očekuje da će u prvom tromjesečju 2011. godine biti dovršeni sljedeći projektni prijedlozi (koji uključuju studiju izvedivosti, analizu troškova i koristi i popunjen aplikacijski obrazac EK-u za velike projekte) i dokumenti potrebni za dodjelu bespovratnih sredstava:

- 2 projekta prometne infrastrukture (jedan pripada željezničkom, a drugi cestovnom sektoru) ukupne indikativne vrijednosti od 338 milijuna EUR,
- 7 infrastrukturnih projekata u području zaštite okoliša (5 u sektoru voda /otpadnih voda i 2 u sektoru gospodarenja čvrstim otpadom) ukupne indikativne vrijednosti od 286 milijuna EUR,
- 2 projekta u području gospodarske konkurentnosti ukupne indikativne vrijednosti od 55 milijuna EUR,
- paket bespovratnih sredstava ERDF-a ukupne indikativne vrijednosti od 270 milijuna EUR,
- paket bespovratnih sredstava ESF-a ukupne indikativne vrijednosti od 250 milijuna EUR

Uz to, iz nacionalnih sredstava tijekom 2011. financirat će se priprema i brojnih drugih projekata. Odlukom Vlade iz lipnja 2010. godine imenovane su osobe u državnoj upravi koje su izravno odgovorne za aktivnosti pripremanja projekata u specifičnim sektorskim područjima bitnim za buduće korištenje strukturnih fondova i Kohezijskog fonda. Njihove aktivnosti nadzire ministarsko povjerenstvo Vlade zaduženo za koordinaciju pripreme za

korištenje fondova EU-a, koje se redovito sastaje kako bi raspravilo napredak postignut u pripremi liste projekata.

Pretpristupni programi EU-a

III. i IV. komponenta programa IPA

Hrvatska je osigurala listu projekata u okviru III. i IV. komponente programa IPA, kao preteče strukturnih fondova i Kohezijskog fonda, koji koriste financijska sredstva za razdoblje 2007.-2011. Donje tablice daju informacije o projektima koji se odnose na sredstva za razdoblje 2007.-2011.:

Tablica 3-6: Lista projekata za financijska sredstva za razdoblje 2007.-2011. u okviru III i IV. komponente programa IPA

Tablica 3: IIIa - Promet

Naziv	Datum podnošenja EK-u	Zatraženi doprinos iz programa IPA u EUR	Status
Konačni paket od 10 identifikacijskih obrazaca (IO) za ulaganja manje vrijednosti u okviru OP Promet 2007.-2009.	Završetak ožujak 2009.	12.775.000	EK je potvrdila sve IO-e; 7 ugovora su u fazi pripreme, raspisan je javni natječaj za 2 ugovora, 4 ugovora su potpisana.
Konačni paket od 8 identifikacijskih obrazaca za ulaganja manje vrijednosti u okviru OP Promet 2010.-2011.	Prve verzije: kraj siječnja 2010. Revidirane verzije: listopad 2010.	44.962.500	IO-i su načelno dogovoreni s EK.
Prijedlog projekta (PP) <i>Sustav signalno sigurnosnih uređaja na zagrebačkom Glavnom kolodvoru</i> OP Promet za 2007.-2009.	Prva verzija PP-a: listopad 2007. Revidirani PP: prosinac 2008.	14.025.000	EK je potpisala bilateralni ugovor o projektu u travnju 2009, a Hrvatska u listopadu 2009. Ugovor o pružanju usluga potpisan je u rujnu, ugovor o izvođenju radova u listopadu 2010, a ugovor o nabavi u studenome 2010.
Prijedlog projekta <i>Obnova linije Okučani - Novska</i> OP Promet 2007.-2009.	PP: sredina prosinca 2009, Komentari EK-a u vezi PP-a u svibnju 2010; PP ponovno dostavljen u srpnju 2010.	30.075.000	PP je u postupku razmatranja sa strane Europske komisije.
Ukupno zatražen doprinos iz programa IPA		101.837.500	
Raspoloživa sredstva u okviru programa IPA 2007.-2011.		96.700.500	

Tablica 4: IIIb – Zaštita okoliša

Naziv	Datum podnošenja EK-u	Zatraženi doprinos iz programa IPA u EUR	Status
1 identifikacijski obrazac (IO) za ulaganja manje vrijednosti u okviru OP Okoliš 2007.-2009.	Kraj ožujka 2009.	654.750	EK je potvrdila IO; oba ugovora su potpisana.
Konačni paket od 3 identifikacijska obrasca za ulaganja manje vrijednosti u okviru OP Okoliš 2010.-2011.	Prve verzije: kraj siječnja 2010.	2.665.202	EK je potvrdila sve IO-e. Revidirana natječajna dokumentacija za ILO "Sanacija odlagališta opasnog otpada jama Sovjak" dostavljena je Delegaciji EU. Natječajna dokumentacija za pripremu budućih centara za zbrinjavanje otpada, te za ugovor o odnosima s javnošću (jedan od dva ugovora na temelju IO-a za tehničku pomoć) se dovršava.
Projektни prijedlog (PP) za <i>Knin-Drniš</i> OP Okoliš 2007.-2009.	PP: veljača 2008.		U prosincu 2008. EK je zatražila da se projekt podijeli na dva posebna projekta.
Projektни prijedlog <i>Poboljšanje sustava vodoopskrbe i odvodnje i izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Kninu.</i> OP Okoliš 2007.-2009.	PP: svibanj 2009.	8.791.877	EK je potpisala bilateralni ugovor o projektu u prosincu 2009, a Hrvatska u veljači 2010. U tijeku je javno nadmetanje za dva glavna ugovora o radovima (izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i mreža) te ugovore za nadzor.
Projektни prijedlog <i>Poboljšanje sustava vodoopskrbe i odvodnje i izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u općini Drniš</i> OP Okoliš 2007.-2009.	Prva verzija dokumentacije dostavljena je Delegaciji EU-a: travanj 2008. Revidirana dokumentacija: lipanj 2008. Delegacija EU-a dala je mišljenje "uvjetno bez prigovora" u srpnju 2009. Uvjeti su ispunjeni i potvrđeni u rujnu 2009.	4.041.319	Ugovor o izvođenju radova za mrežu i ugovor za nadzor potpisani su u rujnu 2010.

Projekt prijedlog <i>Program otpadnih voda Sisak</i> OP Okoliš 2010.-2011.	Prva verzija PP: svibanj 2009. Revidirani PP: srpanj 2010.	24.967.642	PP u postupku razmatranja Europske komisije.
Projekt prijedlog <i>Sustav vodoopskrbe i odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda Slavenskog Broda</i> OP Okoliš 2007.-2009.	Prva verzija PP: veljača 2008. Revidirani PP: prosinac 2008.	15.344.925	EK potpisala bilateralni ugovor za projekt u travnju 2009, a Hrvatska u lipnju 2009. Ugovor o izvođenju radova na mreži i ugovor o nadzoru potpisani u rujnu 2010.
Projekt prijedlog <i>Županijski centar za gospodarenje otpadom u Lečevici u Splitsko-dalmatinskoj županiji</i> OP Okoliš 2010.-2011.	Prva verzija PP: svibanj 2008. Revidirani PP: lipanj 2009.		Zahtjev je povučen u travnju 2010. i sredstva su preraspoređena na projekte Marišćina i Kaštijun proširenjem njihovog djelokruga.
Projekt prijedlog <i>Županijski centar za gospodarenje otpadom Centar Marišćina</i> OP Okoliš 2007.-2011.	Prva verzija PP: listopad 2007. Revidirani PP: listopad 2008. 2. revidirani PP: srpanj 2010. Daljnje su informacije dostavljene EK-u u listopadu i studenome 2010.	22.331.115	Zahtjev za izmjenom bilateralnog ugovora o projektu dostavljen je u svibnju i ponovno u srpnju 2010. Sva dostavljena dokumentacija je u postupku razmatranja Europske komisije.
Prijedlog projekta <i>Županijski centar za gospodarenje otpadom na Kaštijunu</i> OP Okoliš 2007.-2011.	Prva verzija PP: siječanj 2008. Revidirani PP: prosinac 2008. 2. revizija PP: srpanj 2010. Daljnje su informacije dostavljene EK-u u listopadu i studenome 2010.	18.952.628	Zahtjev za izmjenom bilateralnog ugovora o projektu dostavljen je u svibnju i ponovo u srpnju 2010. Sva dostavljena dokumentacija je u postupku razmatranja Europske komisije.
Ukupno zatražen doprinos iz programa IPA		97.749.458	
Raspoloživa sredstva u okviru programa IPA 2007.-2011.		96.700.500	

Tablica 5: IIIc – Regionalna konkurentnost

Naziv	Datum podnošenja EK-u	Zatraženi doprinos iz programa IPA u EUR	Status
Konačni paket od 10 identifikacijskih obrazaca (IO) za ulaganja manje vrijednosti u okviru OP Regionalna konkurentnost 2007.-2009.	Kraj ožujka 2009. (osim IO-a za plaće)	54.610.504 (27.352.250 za IPA 2007.-2009. + 27.258.254 za IPA 2010.-2011.)	EK je odobrila 8 IO-a. IO za buduće programske dokumente i listu projekata EK još uvijek treba odobriti. IO za plaće je obustavljen.

			<p>Priprema natječajne dokumentacije i postupak nabave su uspješno završeni za većinu operacija. Ukupno je potpisano 7 ugovora (tijekom 2010.), ugovori za još 4 operacije potpisat će se u 2011. godini.</p>
Konačni paket od 11 identifikacijskih obrazaca za ulaganja manje vrijednosti u okviru OP Regionalna konkurentnost 2010.-2011.	Prve verzije: kraj siječnja 2010. Revidirane verzije: listopad 2010.		EK je odobrila 7 IO-a. 1 IO je načelno odobren, ali ga još jednom treba dostaviti EK prije odobrenja natječajne dokumentacije tijekom 2011. 2 OI-a su odbijena. Suglasnost na 1 IO treba postići do kraja 2010.
Prijedlog projekta <i>BioCentar</i> OP Regionalna konkurentnost 2010.-2011.	Prva verzija PP: svibanj 2009. revidirani PP: siječanj 2010.; Daljnje informacije dostavljene u rujnu 2010.	12.300.000	Sva dostavljena dokumentacija je u postupku razmatranja Europske komisije. Hrvatske je dostavila dodatne informacije u vezi s obračunom prihvatljivih troškova, projektnih indikatora i plana troškova, u studenome 2010.
Prijedlog projekta <i>Riječko Sveučilište</i> OP Regionalna konkurentnost 2010.-2011. ili sredstva nakon pristupanja	IO 2.2.4. dostavljen je EK-u u ožujku 2010. Umjesto toga EK je zatražila pripremu obrasca za velike infrastrukturne projekte kako bi osigurala više informacija o projektu (međutim nije potreban postupak odobravanja tog obrasca sa strane EK-a)	6.187.500	PP je u fazi pripreme i očekuje se da će biti dostavljen EK-u u prvom tromjesečju 2011.
Ukupno zatražen doprinos iz programa IPA		73.098.004	
Raspoloživa sredstva u okviru programa IPA 2007.-2011.		63.949.750	

Napomena: Vezano uz projekt *BioCentar*, za koji se očekuje da će se financirati iz Operativnog programa za regionalnu konkurentnost, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa obvezalo se da će financijski podupirati projekt kako bi osiguralo operativnu održivost u prvim godinama provedbe. Projekt će biti subvencioniran iz nacionalnih sredstava po završetku projekta IPA. Slijedom preporuka Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja,

promijenit će se pravni status korisnika projekta. U osnivanju je novo tijelo (Poslovno-inovacijska agencija Republike Hrvatske - Agencija BICRO) koji će biti odgovoran za projekt *BioCentra* i postati potpuno operativan do kraja ožujka 2011.

Tablica 6: IV – Razvoj ljudskih potencijala

Naziv	Datum podnošenja EK-u	Zatraženi doprinos iz programa IPA u EUR	Status
Konačni paket od 28 identifikacijska obrasca (IO) za ulaganja manje vrijednosti u okviru OP Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2009.	Kraj ožujka 2009.	69.977.000	EK je odobrila sve IO-e. Ukupno 19 ugovora potpisano, raspisano/objavljeno je 4 javna natječaja, dok su javni natječaji za 5 ugovora u fazi pripreme.
Konačni paket od 25 identifikacijskih obrazaca za ulaganja manje vrijednosti u okviru OP Razvoj ljudskih potencijala 2010.-2011.	Prve verzije: ožujak 2010. Revidirane verzije: listopad 2010.		IO-i su načelno dogovoreni s EK-om. Bilo koja dodatna revizija moguća je prije podnošenja natječajne dokumentacije Delegaciji EU-a radi <i>ex ante</i> odobrenja.
Ukupno zatražen doprinos iz programa IPA		69.977.000	
Raspoloživa sredstva u okviru programa IPA 2007.-2011.		69.977.000	

Napomena: Od osam shema bespovratne pomoću u sklopu Operativnog programa za razvoj ljudskih potencijala postupak procjene i ugovaranja zaključen je za šest shema. Sheme bespovratne pomoći ugovorene u vrlo visokom postotku – svih šest u postotku od preko 95%, što ukazuje na dobar potencijal za iskorištavanje pomoći. Brojne su lekcije naučene tijekom ovog procesa, i o njima će se povesti računa u budućem planiranju i provedbi shema bespovratne pomoći:

- Potrebno je osigurati dostupnost i sposobnost evaluatora. Potrebno je uspostaviti bazu podataka o evaluatorima kako bi se pomogao proces evaluacije.
- Potrebno je davati više informacija potencijalnim korisnicima o prilikama u okviru shema bespovratne pomoći.
- Buduće upravljačko tijelo trebalo bi razmotriti mogućnost smanjivanja zahtjeva za sufinanciranjem u budućim shemama bespovratne pomoći.

PHARE

U okviru programa Phare postoji nekoliko projekata i shema bespovratne pomoći u području regionalnog razvoja i razvoja ljudskih potencijala koji su praćeni u okviru Poglavlja 22. Svi projekti su provedeni i većina ih je uspješno ostvarila predviđene rezultate. Prije završetka svih komponenti, potrebno je riješiti pitanja vezana uz plaćanja i povrat sredstava sukladno odredbama ugovora.

Phare 2005 – Uspostava dvije ribarske luke u Umagu i u Biogradu n/m: Projekt je dovršen. U srpnju 2009. izdano je privremeno uvjerenje o prihvaćanju. Razdoblje održavanja isteklo je u srpnju 2010. Konačno uvjerenje o prihvaćanju potpisano je u rujnu 2010. Ostvareni rezultati u

ovom projektu doprinose unapređivanju i jačanju domaće ribolovne infrastrukture s konačnim rezultatom poboljšanja uvjeta na hrvatskom tržištu ribljih proizvoda.

Phare 2005 – Potpora Romima: Poboljšanje infrastrukture u 1 romskom naselju u Međimurskoj županiji: Projekt je dovršen. U studenome 2009. izdano je privremena potvrda o prihvaćanju. Nakon što je isteklo razdoblje održavanja, SAFU je izvršila izravnu kontrolu u listopadu 2010, a konačna potvrda o prihvaćanju izdana je u listopadu 2010. Ovaj je projekt bio prvi korak u unaprjeđenju infrastrukture u romskim naseljima u Međimurskoj županiji. Rezultati projekta su poboljšani životni uvjeti kroz izgradnju komunalne infrastrukture, kao i unapređivanje partnerstva između lokalnih vlasti i romskih zajednica. Nastavak projekta osiguran je putem programa Phare 2006.

Phare 2006 – Projekt potpore Romima – Faza II, Poboljšanje infrastrukture u 3 romska naselja u Međimurskoj županiji: Provedba projekta započela je u ožujku 2009. Tijekom rane faze provedbe, na terenu su se dogodile neočekivane promjene (nove nezakonito sagrađene kuće). Izmjene građevinskih dozvola trebale su biti izdane u skladu s izmijenjenim okolnostima stoga su izmjene i dopune uključene i u ugovor o izvođenju radova. Nakon dovršenja ovih pravnih i proceduralnih pitanja, radovi su ponovno započeli u rujnu 2010. Projekt je dovršen krajem studenoga 2010 te je SAFU izvršila izravnu kontrolu. Privremena potvrda o prihvaćanju izdana je krajem studenoga 2010. Nastavak ovog projekta osiguran je u okviru I. komponente programa IPA 2008 *Projekt potpore Romima – Faza III.*

Phare 2005 – Shema dodjele bespovratne pomoći za poslovnu infrastrukturu (7 projekata dodjele bespovratne pomoći): Konačna izvješća su odobrena i konačna su plaćanja provedena za svih 7 projekata bespovratne pomoći. Ukupno isplaćen iznos u okviru sheme bespovratne pomoći iz programa Phare iznosi 4.861.387,22 EUR, dok ukupno ugovoren iznos iz programa Phare iznosi 5.280.196,62 EUR. Stoga konačna isplata odgovara iznosu od 92.07% ugovorene vrijednosti. Preostalih 7.93% koji nisu isplaćeni rezultat su ušteda ostvarenih tijekom sekundarnog postupka nabave.

Phare 2006 – Pilot program dodjele bespovratne pomoći za povećanje konkurentnosti i izvoza malih i srednjih poduzetnika u Republici Hrvatskoj): Od 24 inicijalno ugovorena projekta za dodjelu bespovratne pomoći, u okviru ove sheme dovršena je provedba aktivnosti za 21 projekt dodjele bespovratne pomoći, a 3 su ugovora raskinuta zbog sljedećih razloga:

- Do raskida prvog projekta (tvrtke Ribnik kontejner d.d.) došlo je prije primanja predujma budući da je tvrtka otišla u stečaj odmah nakon potpisivanja ugovora;
- Do raskida drugog projekta (tvrtke Vivera d.o.o.) došlo je nakon nekoliko mjeseci provedbe zbog nemogućnosti korisnika da provede ugovor i otkrivenih nepravilnosti (korisnik darovnice nije ispunjavao pravila o sekundarnoj nabavi za ugovore o darovnici i dva je ugovora u vezi sekundarne nabave dodijelio prije objavljivanja javnih natječaja za usluge). Uplata predujma vraćena je nakon raskida ugovora;
- Do raskida trećeg projekta (tvrtke SMS d.o.o.) došlo je po završetku provedbe zbog financijskih poteškoća s kojima se tvrtka suočavala i njenog kasnijeg stečaja. SAFU je zatražila otplatu ukupnog primljenog iznosa predujma zbog činjenice da korisnik nije dostavio konačno izvješće. Budući da je tvrtka u pravnom postupku vezano uz stečaj, SAFU je podnijela zahtjev za povratom sredstava mjerodavnom nacionalnom sudu, koji procesuirao sva potraživanja od vjerovnika SMS-a d.o.o, ali do sredine prosinca 2010. nikakva naknada nije primljena.

Konačno izvješće odobreno je za 20 od 21 projekata dodjele bespovratne pomoći, izvršeno je 16 konačnih plaćanja, a 1 još predstoji. 1 korisnik sredstava otplatio je ostatak, a 3 otplate još predstoje (jedna od njih je SMS d.o.o.). Tako sveukupno isplaćen iznos u okviru ove sheme bespovratne pomoći iz programa Phare do sada iznosi 1.629.432,54 EUR dok ukupno ugovoren iznos bespovratne pomoći iznosi 2,092,630.65 EUR (stopa isplate do sredine prosinca 2010. iznosi 77,87%).

ISPA

Postotak potpisanih ugovora u sklopu šest ISPA mjera odobrenih Hrvatskoj u razdoblju 2005.-2006. iznosi 95,48%. Očekuje se da će preostali ugovori (1 za izvođenje radova, 3 za nabavu i 2 okvirna ugovora o pružanju usluga) biti zaključeni i provedeni do predviđenog krajnjeg datuma za provedbu ISPA mjera, 31. prosinca 2011.

Hrvatska je od Europske komisije zatražila produženje datuma prihvatljivosti troškova za jednu godinu za četiri ISPA mjere (*Program razvoja vodoopskrbe i odvodnje grada Karlovca, Regionalni centar za zbrinjavanje otpada u Bikarcu, Priprema liste projekata za Instrument pretpristupne pomoći IPA u sektoru zaštite okoliša, Obnova željezničke pruge Vinkovci - Tovarnik - državna granica*) zbog činjenice što je Hrvatska pristupila programu ISPA 2005. godine, dok su ostale zemlje kandidati dobivale potporu iz ovog programa od 2000. godine, kao i zbog činjenice da je javno nadmetanje i ugovaranje moglo započeti tek nakon što je u veljači 2006. godine izvršen prijenos upravljanja za program ISPA, na decentraliziranoj osnovi, na hrvatsku provedbenu agenciju (Središnja agencija za financiranje i ugovaranje). Službe Europske komisije odobrile su zatraženo produženje u listopadu 2010. godine.

Tri dolje navedena ISPA ugovora posebno se prate u okviru Poglavlja 22. Sva tri su potpisana i trenutno su u fazi provedbe.

- *Priprema liste projekata za Instrument pretpristupne pomoći IPA u sektoru prometa* – glavni ugovor o pružanju usluga – potpisan u ožujku 2009. godine,
- *Program razvoja vodoopskrbe i odvodnje grada Karlovca* – ugovor o izvođenju radova na kanalizacijskoj i vodovodnoj mreži – potpisan u veljači 2010. godine,
- *Regionalni centar za zbrinjavanje otpada u Bikarcu* – glavni ugovor o izvođenju radova – potpisan u veljači 2010. godine.

Do sredine prosinca 2010. plaćanja su izvršena u ukupnom iznosu od 26,769.865,59 EUR, što je 45,37% alociranog iznosa i 47,76% ugovorenog iznosa. Plaćanja unutar svake ISPA mjere su sljedeća :

- *Priprema liste projekata za Instrument pretpristupne pomoći IPA u sektoru prometa* – Ukupno plaćen iznos krajnjim korisnicima iznosi 444.131,01 EUR ili 92,12% alociranog iznosa. Do lipnja 2010. Europskoj komisiji dostavljeni su zahtjevi za predujmom i za dva međuplaćanja u iznosu od 385.704,00 EUR.
- *Priprema liste projekata za Instrument pretpristupne pomoći IPA u sektoru okoliša* – Ukupno plaćen iznos krajnjim korisnicima iznosi 511.923,35 EUR ili 52,98% alociranog iznosa. Do lipnja 2010. Europskoj komisiji dostavljeni su zahtjevi za predujmom i za tri međuplaćanja u iznosu od 773.044,80 EUR.
- *Program razvoja vodoopskrbe i odvodnje grada Karlovca* – Ukupno plaćen iznos krajnjim korisnicima iznosi 7,566.060,61 EUR ili 33,63% alociranog iznosa. Do sredine prosinca 2010. Europskoj komisiji dostavljeni su zahtjevi za predujmom i za četiri međuplaćanja u iznosu od 11,333.600,59 EUR.

- *Regionalni centar za zbrinjavanje otpada u Bikarcu* - Ukupno plaćen iznos krajnjim korisnicima iznosi 806,822,83 EUR ili 13,45% alociranog iznosa. Do sredine prosinca 2010. Europskoj komisiji dostavljeni su zahtjevi za predujmom i za tri međuplaćanja u iznosu od 2,006.832,83 EUR.
- *Obnova željezničke pruge Vinkovci - Tovarnik - državna granica* – Ukupno plaćen iznos krajnjim korisnicima iznosi 17.250.135,76 EUR ili 59,92% alociranog iznosa. Do listopada 2010. Europskoj komisiji dostavljeni su zahtjevi za predujmom i za sedam međuplaćanja u iznosu od 22,785.161,16 EUR.
- *Potpora SAFU-u i nacionalnom koordinatoru za program ISPA* – Ukupno plaćen iznos krajnjim korisnicima iznosi 190.792,03 EUR ili 72,73% alociranog iznosa. Do veljače 2008. Europskoj komisiji dostavljeni su zahtjevi za predujmom i za dva međuplaćanja u iznosu od 262.152,00 EUR.

V. PRAĆENJE I EVALUACIJA

(Mjerilo 7)

Sustav praćenja i evaluacije u okviru strukturnih fondova i Kohezijskog fonda nadovezat će se na sustav uspostavljen za program IPA, uz poboljšanje određenih aspekata postojećih struktura i kapaciteta. Tako će odbori za praćenje pojedinih IPA operativnih programa nastaviti svoj posao u okviru strukturnih fondova i Kohezijskog fonda, i bit će prošireni, po potrebi, dodatnim članovima. Aktualni postupci praćenja i pripadajući alati bit će, po potrebi, poboljšani za razdoblje nakon pristupanja. Pored postojećih struktura, biti će ustrojen odbor za praćenje za OP *Razvoj administrativnih sposobnosti*.

Tijekom postupka praćenja primjenjivati će se načelo partnerstva kroz uključivanje svih mjerodavnih dionika izvan upravljačkih struktura za operativne programe u rad odbora za praćenje programa.

Poslovi i aktivnosti u vezi s daljnjim razvojem sustava praćenja i evaluacije te institucije odgovorne za pojedine poslove, utvrđeni su u Detaljnom planu i vremenskom rasporedu za uspostavu sustava praćenja i evaluacije za strukturne fondove/Kohezijski fond u Hrvatskoj. Ovaj dokument, prvi put dostavljen EK-u u srpnju 2009, revidiran je i ponovno dostavljen u rujnu 2010.

U skladu s navedenim Planom, predviđa se da će se *ex ante* evaluacije za NSRO i povezane OP-e s provesti sredinom 2011. godine. U opisu posla za ovu uslugu uzelo se u obzir potrebu da se procijene iskustva stečena kroz provedbu IPA operativnih programa, budući da će se te intervencije nastaviti u razdoblju nakon pristupanja. Evaluatori će procijeniti i pomoći da se osigura unutarnja koherentnost OP-a te nesmetan prijelaz s programa IPA na strukturne fondove i Kohezijski fond. Vremensko planiranje *ex ante* evaluacija trebalo bi omogućiti Hrvatskoj da dostavi Europskoj komisiji konačne programske dokumente šest mjeseci prije pristupanja.

U cilju osiguranja učinkovitog procesa evaluacija u okviru strukturnih fondova i Kohezijskog fonda, u izradi je nacrt Evaluacijske strategije koji bi trebao biti donesen do sredine 2011. godine. Hrvatska je osigurala pomoć EU-a za jačanje sposobnosti u pogledu pitanja evaluacije, i ona bi trebala biti na raspolaganju od polovine 2011. godine u okviru I. komponente programa IPA 2008.

Rad na uspostavi elektroničkog Informacijskog sustava upravljanja (MIS) za program IPA je u završnoj fazi. Moduli financijskog upravljanja implementiraju se od srpnja 2010. Poboljšanje funkcionalnosti u pogledu praćenja fizičkih pokazatelja provedbe je u tijeku, u skladu s preporukama revizora EK-a.

Glavne preporuke revizora Europske komisije (revizijske misije slijedom prijenosa ovlasti za upravljanje u okviru programa IPA, održane u studenome 2009. za IV. komponentu programa IPA i ožujku 2010. za III. komponentu) odnose se na: podatke koji omogućuju usporedbe između planiranih i stvarnih financijskih i ugovornih podataka, informacije o neprihvatljivim troškovima otkrivenima putem provjera upravljačkog sustava, informacije o praćenju projekata koje povezuju provedbu projekta i prijavljen iznos, financijske informacije te iznos svakog ugovora, podatke koji se odnose na postizanje fizičkih pokazatelja i nepravilnosti.

Aktivnosti koje su poduzete u cilju rješavanja ovih preporuka su sljedeće:

- U vezi podataka za usporedbu između planiranih i stvarnih financijskih i ugovornih podataka, izrađeno je novo izvješće za sve OP-e uz informacije o prioritetu/mjeri/operaciji/ugovoru koje uključuju: ugovoreni iznos, raspoloživi iznosi koji se mogu ugovoriti, plaćanja, fakturirani iznos i iznose koje je potrebno platiti.
- Vezano uz unošenje informacija o iznosima koje je korisnik/ugovaratelj izvorno prijavio i o neprihvatljivim troškovima otkrivenima putem provjera upravljačkog sustava, predviđet će se dodatna polja s podacima na razini zahtjeva za plaćanjem, koja će omogućiti evidentiranje takvih podataka.
- Poveznice koje nedostaju između provedbe projekta i prijavljenog iznosa osigurane su poboljšanom verzijom IPA MIS-a. Izrađeno je novo izvješće pod nazivom *Napredna informacija o fizičkoj i financijskoj provedbi* koje daje podatke o fizičkoj i financijskoj provedbi.
- Kako bi se osigurale financijske informacije na razini pojedinog ugovora, izrađeno je izvješće pod nazivom *Pojedinosti ugovora*. Ono uključuje osnovne podatke, financijske podatke, pregled financijske realizacije i informacije o primljenim računima (zahtjevi za plaćanjem).
- Vezano uz podatke koji se odnose na nepravilnosti, korisnici IPA MIS-a bit će poučeni da u slučaju da dođe do nepravilnosti, informacije treba unijeti unutar opisa posebne operacije i ugovora. Osim toga u Hrvatskoj je u procesu uspostave Sustav upravljanja nepravilnostima - *Irregularities Management System (IMS) OLAF-a* koji bi trebao biti ustrojen u svim zemljama EU-a.

Sustav je provjeren u pogledu usklađenosti sa standardima ISO i bit će ponovno ispitan tijekom godišnjih revizija koje provodi Tijelo za reviziju. Pomoć prilikom razvoja sustava MIS u svrhu upravljanja strukturnim i Kohezijskim fondovima trebala bi biti dostupna tijekom 2011. godine preko projekta *Potporna financijskom upravljanju, praćenju i evaluaciji strukturnih instrumenata u Hrvatskoj* I. komponente programa IPA 2008.

VI. FINANCIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA

(Mjerilo 1)

Vezano uz financijsko upravljanje i kontrolu, do sada provedeni pretpristupni programi EU-a u Hrvatskoj i oni koji se trenutno provode osiguravaju dobre temelje kako bi se pripremilo za poštivanje posebnih odredbi o financijskoj kontroli koje se primjenjuju na strukturne fondove i Kohezijski fond EU-a nakon pristupanja. U cilju korištenja pretpristupnih programa EU-a,

brojne hrvatske institucije uključene u njihovu provedbu bile su u obvezi ispuniti cijeli niz kriterija propisanih uredbama EU-a i zaključiti financijske sporazume s Europskom komisijom.

Postupanje u skladu s akreditacijskim kriterijima Komisije, odnosno uspostava kontrolnog okruženja, upravljanja rizikom, kontrolnih aktivnosti, sustava praćenja i evaluacije, kao i sustava informacija i komunikacije, glavni je uvjet za dobivanje prijenosa upravljačkih ovlasti Europske komisije za decentralizirano upravljanje pretprijetnim programima EU-a. Međutim, pitanja financijske kontrole obuhvaćena akreditacijskim kriterijima EK-a također čine dio cjelovitog koncepta ispravnog upravljanja financijama, tj. osnovne komponente sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru koji je u Hrvatskoj utvrđen Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (NN 141/06).

Tijekom pretprijetnog razdoblja u Hrvatskoj, od 2004. godine, u praksu se uvodi sustav unutarnjih financijskih kontrola putem dva međusobno povezana procesa: pripreme za korištenje prve generacije pretprijetnih programa EU-a (Phare, ISPA i SAPARD) i kasnije programa IPA te putem procesa donošenja mjerodavnog primarnog i sekundarnog zakonodavstva kako bi se postigla usklađenost sa zahtjevima iz Poglavlja 32. – Financijska kontrola (*vidjeti odjeljak I. Zakonodavni okvir*).

U okviru privremeno zatvorenog Poglavlja 32. – Financijska kontrola (zatvorenog od srpnja 2010.), Hrvatska je kao korisnica fondova EU-a uspostavila učinkovit sustav zaštite financijskih interesa EU-a, tj. sustav za suzbijanje nepravilnosti i prijevara (AFCOS sustav), u skladu s člankom 114. novog Zakona o proračunu (NN 87/08). Središnja kontaktna točka za suradnju s OLAF-om i koordinaciju tijela unutar AFCOS sustava je Samostalni odjel za suzbijanje nepravilnosti i prijevara u Ministarstvu financija. Načelnica Samostalnog odjela izravno je odgovorna ministru financija.

AFCOS sustav u Hrvatskoj obuhvaća: a) mrežu tijela koja upravljaju i koriste fondove EU-a (sustav izvješćivanja o nepravilnostima), b) AFCOS mrežu – mrežu tijela koja se bave suzbijanjem prijevara, korupcije i svih ostalih oblika nepravilnosti u sustavu, koja trenutno uključuje 10 tijela: Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (Uprava za sustav javne nabave), Ministarstvo uprave, Državni ured za reviziju, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ministarstvo financija (Porezna uprava, Carinska uprava i Sektor za proračunski nadzor), i c) Ministarstvo financija, Samostalni odjel za suzbijanje nepravilnosti i prijevara koji djeluje kao koordinator sustava.

Vezano uz okruženje upravljanja i kontrole programom IPA, revizori Europske komisije proveli su revizijske misije nakon prijenosa ovlasti za upravljanje. Za III. komponentu programa IPA (ožujak 2010.), revizori Glavne uprave za regionalnu politiku (DG REGIO) izrazili su mišljenje da postoji odgovarajuća sigurnost da su postupci unutarnje kontrole postavljeni na način da u praksi osiguravaju zadovoljavajuće funkcioniranje tijela u okviru programa IPA i da su uvjeti sadržani u Odlukama komisije o prijenosu upravljačkih ovlasti za III. komponentu programa IPA na odgovarajući način riješeni. Preporuke su dane vezano uz ubrzanje provedbe, daljnje poboljšanje MIS-a, jačanje sposobnosti unutarnje revizije, zapošljavanje, izravne kontrole i pravnu osnovu. Za IV. komponentu programa IPA (studeni 2009.), nalazi i preporuke revizora Glavne uprave za zapošljavanje (DG EMPL) odnosili su se na daljnji razvoj MIS-a, jačanje sposobnosti jedinica unutarnje revizije, zapošljavanje osoblja, izravne kontrole, provjere troškova, Izjavu o jamstvu i potpisivanje sporazuma između operativne strukture (OS) i institucija korisnica.

Aktivnosti koje su poduzete u cilju rješavanja ovih preporuka su sljedeće :

- Vezano uz ubrzavanje procesa provedbe, održavaju se redoviti sastanci o planovima nabava između Nacionalnog dužnosnika za ovjeravanje, Nacionalnog fonda, Operativnih struktura i SDURF-a radi praćenja provedbe projekata. Posebna pažnja se posvećuje aktivnostima u vezi planova nabava kako bi se postigla zadovoljavajuća provedba operativnih programa i osiguralo poštivanje pravila N+3.
- MIS se nadograđuje u skladu s preporukama revizora.
- Vezano uz jačanje sposobnosti unutarnje revizije unutar tijela operativne strukture, sve aktivnosti u vezi usavršavanja koordinira i organizira Središnja harmonizacijska jedinica pri Ministarstvu financija.
- U veljači 2010, Vlada je donijela odluku o aktivnostima koje trebaju poduzeti ministarstva i ostale institucije uključene u provedbu programa IPA u cilju pripreme za decentralizirano upravljanje bez *ex ante* kontrola. Jedna od aktivnosti odnosi se na zapošljavanje novog osoblja, što uključuje unutarnje revizore. Ovaj proces zapošljavanja je u tijeku.
- Vezano uz izravne kontrole, postupci se unaprjeđuju kako bi se jasnije utvrdile vrste izravnih kontrola i njihov djelokrug. U travnju 2010. Nacionalni fond je organizirao radionicu za sve institucije operativnih struktura. Nastavak obuke provodi se u okviru programa obuke o financijskom upravljanju i kontroli (dva modula *Provedba i praćenje provedbe projekata*, i *Financijska kontrola i verifikacija* obuhvaćaju izravne kontrole). Novi ciklus programa obuke o financijskom upravljanju i kontroli započeo je u listopadu 2010.
- Vezano uz ovjeru troškova, kontrolni popis potrebno je poboljšati kako bi se osigurao primjeren nadzor posla koji provodi provedbena agencija.
- U vezi s Izjavom o jamstvu, pripremljena je nova poboljšana metodologija. Uloga unutarnjih revizora jasno je utvrđena. Nova metodologija je predstavljena svim institucijama i bit će dodatno objašnjena prije pripreme Izjave o jamstvu za 2010. godinu.
- Vezano uz pravnu osnovu u komponenti III, organizacijske promjene su izvršene u komponentama IIIb i IIIc kako bi se osigurala usklađenost s hijerarhijskim i organizacijskim odnosima. U komponenti IIIa popis funkcija je revidiran i ažuriran u Provedbenom i operativnom sporazumu u cilju izbjegavanja svih mogućih sukoba interesa između zadaća tijela odgovornog za operativni program i tijela odgovornog za prioritet/mjeru.
- Sporazum između institucija operativnih struktura i institucija korisnika potpisan je u svibnju 2010.

Pripreme za povlačenje ex ante kontrola za III. i IV. komponentu programa IPA

Pripreme unutar operativnih struktura za III. i IV. komponentu programa IPA koje se odnose na akreditaciju sustava decentraliziranog upravljanja bez *ex ante* kontrola su u tijeku. Odluka Vlade iz veljače 2010. utvrđuje aktivnosti koje trebaju poduzeti ministarstva i ostale državne institucije uključene u provedbu programa IPA kako bi se pripremili za povlačenje *ex ante* kontrole.

Za sve komponente, u lipnju 2010. odjeli za unutarnju reviziju proveli su samoprocjenu. U razdoblju od lipnja do kolovoza 2010. propusti su ispravljani, a posebna je pažnja posvećena poboljšanju priručnika za postupanje kako bi se na standardiziran i usklađen način unaprijedili postupci i kontrolni popisi, uključujući jasno utvrđene faze unutarnje kontrole i odgovorna

radna mjesta unutar tijela operativne strukture, a sve to kako bi se u okruženju bez *ex ante* kontrola osigurala adekvatnost sustava unutarnjih kontrola. Početkom rujna 2010, čelnici operativnih struktura za komponente IIIa, IIIb i IIIc programa IPA dostavili su Nacionalnom dužnosniku za ovjeravanje zahtjev za (nacionalnu) akreditaciju sustava decentraliziranog upravljanja bez *ex ante* kontrola, a isto je učinjeno za IV. komponentu početkom listopada 2010.

Zahtjev upućen NDO-u popraćen je:

- a. procjenom trenutnog stanja ispunjenja svih mjerila utvrđenih u Planu aktivnosti za ukidanje *ex ante* kontrola; za ona koja nisu ispunjena, to uključuje i iznošenje razloga za njihovo neispunjenje te aktivnosti koje su tijela operativnih struktura poduzela u cilju što skorijeg ispunjavanja tih mjerila (iako neka mjerila još nisu ispunjena, svaki je rukovoditelj operativne strukture izjavio da bi, uzevši u obzir sve poduzete aktivnosti, struktura trebala biti u stanju funkcionirati u sustavu bez *ex ante* kontrola i osigurati pravodobnu provedbu i ispunjenje pravila N+3),
- b. izvješćima unutarnje revizije za sva tijela operativne strukture, s aktivnostima provedenima u cilju ispravljanja revizijskih nalaza,
- c. odgovorom vezano uz provedbu aktivnosti u cilju ispravljanja nalaza iz revizorskih izvješća Europske komisije, i
- d. poboljšanim priručnicima za postupanje.

Zahtjeve trenutno ispituje NDO i NF kako bi na temelju popratnih dokumenata procijenili da li su ispunjeni preduvjeti za početak vanjske revizije. Očekuje se da će vanjska revizija početi s radom u prvom kvartalu 2011.

U listopadu 2009, te u siječnju, svibnju, kolovozu i studenome 2010. Europskoj je komisiji poslano pet Izvješća o napretku u pogledu ispunjavanja zahtjeva i mjerila utvrđenih u Planu aktivnosti za ukidanje *ex ante* kontrola, i to za svaki operativni program u okviru III. komponente programa IPA. Sustav utvrđivanja referentnih vrijednosti uključuje četiri grupe mjerila: primjerenu uspostavu i upravljanje organizacijom i djelatnicima, zadovoljavajuće funkcioniranje sustava decentraliziranog upravljanja s *ex ante* kontrolama u okviru programa IPA, zadovoljavajuću razinu korištenja programa IPA i dokaz o ispravnom reagiranju na odbijanje natječajnih ili ugovornih dokumenata dostavljenih Delegaciji EU-a radi *ex ante* kontrola. Osim toga, u tromjesečnim se izvješćima dostavljaju podaci o aktualnom broju djelatnika zaposlenih u operativnim strukturama. Prvo će Izvješće o napretku u pogledu ispunjavanja zahtjeva i mjerila utvrđenih u Planu aktivnosti za ukidanje *ex ante* kontrola za IV. komponentu programa IPA biti dostavljeno Europskoj komisiji u prosincu 2010.

Planovi nabave u okviru komponente III. i IV. programa IPA

Redovito mjesečno izvješćivanje službama EK-a o provedbi planova nabava započelo je u travnju 2009. godine (za svaki mjesec dostavljena su opća izvješća popraćena pojedinačnim planovima nabava i sažetim tabličnim prikazima rezultata provedbe za sva četiri operativna programa) i ono će se nastaviti u predstojećem razdoblju.

U cilju poštivanja rokova i ispunjavanja mjerila (iz Plana aktivnosti za ukidanje *ex ante* kontrola), uvedeni su određeni mehanizmi nadzora koji upravljačkim strukturama omogućuju kontrolu kvalitete provedbe svakog projekta i pravodobnu reakciju kako bi se postigla zadovoljavajuća provedba operativnog programa u cjelini i osiguralo poštivanje pravila N+3 i m+15. Mehanizmi nadzora su:

- održavanje redovitih sastanaka vezano uz planove nabave između NDO-a, Nacionalnog fonda, operativnih struktura i SDURF-a i praćenje provedbe operativnih programa,
- uvođenje sustava Lothar za praćenje pravila N+3, koji se redovito ažurira, a koriste ga mjerodavne institucije kako bi utvrdile kritična pitanja provedbe pojedinačnih operacija koja su bitna za poštivanje N+3 pravila.

Postoje određena kašnjenja u provedbi planova nabava. Međutim, potrebno je uzeti u obzir složenost operacija i trajanje postupaka. Specifičnosti komponenti IIIa (Promet) i IIIb (Zaštita okoliša) programa IPA vezane su uz velike infrastrukturne projekte koji zahtijevaju više vremena u postupku od početka pripreme projektnog zahtjeva do ugovaranja. Poduzete su aktivnosti kako bi se postupak nabave ubrzao kroz zapošljavanje dodatnog osoblja, bliske suradnje sa SAFU-om, prijenosa znanja i razmjene iskustva među institucijama, osiguravanje ekspertize izvan institucija. Sve ove aktivnosti doprinose nadoknađivanju kašnjenja. Stope odbijenica su još uvijek iznad razina u mjerilima, ali uz stečeno iskustvo, očekuje se da će se one smanjivati. Usporedivši iskustvo novih država članica EU-a iz njihovog pretpripravnog razdoblja, koje su se suočavale sa sličnim poteškoćama “početnika” i uzimajući u obzir činjenicu da je Hrvatska započela postupak priprema za program IPA tek 2007. godine, može se smatrati da su ostvarenja u provedbi unutar razumnog vremenskog okvira.

Kratak prikaz trenutnog stanja planova nabave je sljedeći:

- IIIa (Promet) – Pravilo N+3 za 2010. godinu je ispunjeno plaćanjima koja se odnose na dva ugovora u željezničkom sektoru (ugovor o uslugama potpisan je u rujnu, a ugovor o izvođenju radova u listopadu 2010.). Drugi zahtjev za međuplaćanje u iznosu od 1.887.730,80 EUR dostavljen je EK u prosincu 2010.
- IIIb (Zaštita okoliša) – U okviru vodnog sektora ugovori o izvođenju radova za mrežu i nadzor potpisani su u rujnu 2010. za projekte *Sustav vodoopskrbe i odvodnje s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda za Slavonski Brod i Drniš*. Plaćanjima koja se odnose na gore navedene ugovore ispunjeno je pravilo N+3 za 2010. Drugi zahtjev za međuplaćanje u iznosu od 1.064.780,96 EUR dostavljen je EK u prosincu 2010. Do kašnjenja u nabavi došlo je u vodnom sektoru zbog izmjena projektnih zahtjeva za *Županijski centar za gospodarenje otpadom Marišćina i Kaštijun* (proširen opseg projekata zbog znatnih promjena u njihovom fizičkom dijelu, tj. uključivanje komponente mehaničkog i biološkog pročišćavanja). U kolovozu 2010. natječajna dokumentacija za radove i nadzor radova za ŽCGO Marišćina i Kaštijun dostavljena je Delegaciji EU-a na razmatranje. Natječajna dokumentacija za radove pregledana u skladu s komentarima Delegacije EU-a i ponovno dostavljena u studenome 2010. Natječajna dokumentacija za nadzor radova se doraduje.
- IIIc (Regionalna konkurentnost) – Provedba plana nabava napreduje u skladu s planiranim rokovima, osim za operaciju 2.2.2. *BioCentar*, gdje je došlo do kašnjenja zbog nužnih poboljšanja projektnog prijedloga (uključujući osiguravanje poštivanja nacionalnih pravila o državnim potporama). Prva tri ugovora o nepovratnoj pomoći za operaciju 1.1.1. *Poslovna infrastruktura* su potpisana, a preostala tri bit će potpisana do kraja 2010. Ispunjeno je pravilo N+3 za 2010. godinu. Četvrti zahtjev za međuplaćanje u iznosu od 385.258,52 dostavljen je EK u prosincu 2010.
- IV (Razvoj ljudskih potencijala) - Provedba plana nabave napreduje u skladu s planiranim rokovima. U kolovozu 2010. potpisano je prvih 7 ugovora o bespovratnoj pomoći za operaciju 2.2.1.b *Pristup obrazovanju za učenike s invaliditetom*. U rujnu 2010. potpisano je 18 ugovora o dodjeli nepovratne pomoći za operaciju 3.1.3.b *Implementacija novih kurikuluma*; u listopadu i studenom 2010. potpisano je 20

ugovora o dodjeli nepovratne pomoći za operaciju 3.2.1b *Regionalna mreža lokalnih obrazovnih ustanova*; u studenom 2010. potpisano je 18 ugovora o dodjeli nepovratne pomoći za operaciju 2.1.3b *Žene na tržištu rada* i 14 ugovora za operaciju 2.1.1.b *Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada*; u prosincu 2010. potpisano je 18 ugovora za operaciju 2.1.2b *Uspostava podrške u socijalno uključivanje i zapošljavanje socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina*. Ispunjeno je pravilo N+3 za 2010. godinu. Treći zahtjev za međuplaćanje u iznosu od 985.620,63 EUR bit će poslan EK u prosincu 2010.

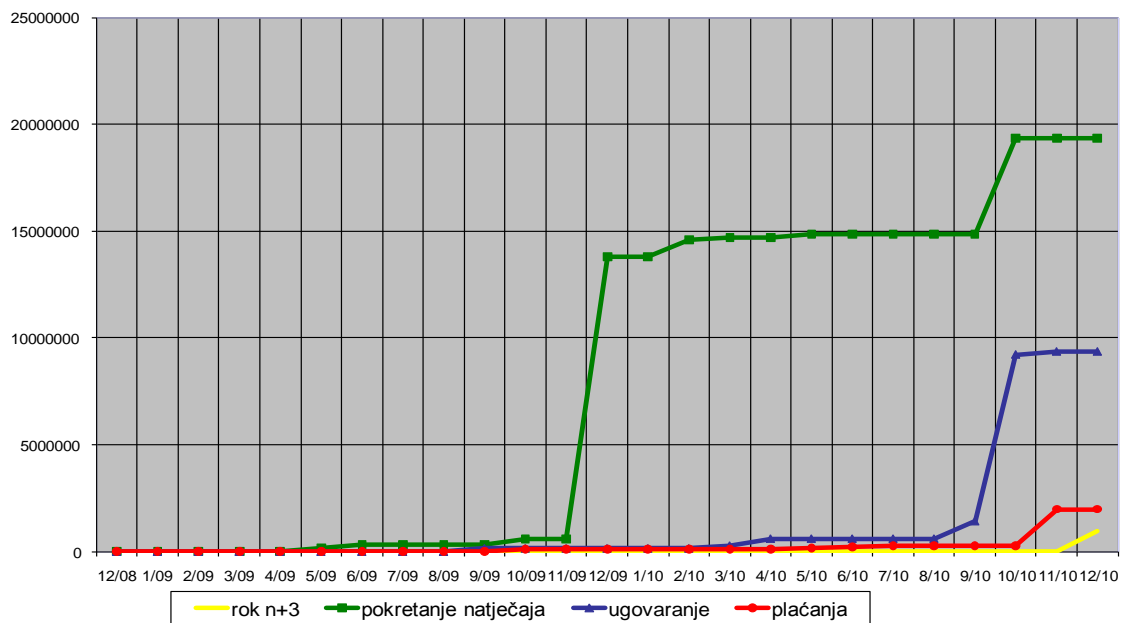
Uvažavajući pravilo m+15, Nacionalni je fond poslao zahtjeve za plaćanja za III. i IV. komponentu (u roku od 15 mjeseci od datuma isplate prvog iznosa predujma EK-a). Zahtjevi za međuplaćanja za OP-e *Promet* i *Okoliš* poslani su u listopadu 2009. (promet: 89.466,03 EUR, okoliš: 55.228,50 EUR) i prosincu 2010. (promet: 1.887.730,80 EUR, okoliš: 1.064.780,96 EUR), za OP *Razvoj ljudskih potencijala* u prosincu 2009. (1.255.955,32 EUR), svibnju 2010. (1.284.987,50 EUR) i prosincu 2010. (985.620,63 EUR) i za OP *Regionalna konkurentnost* u siječnju (149.925,00 EUR), svibnju 2010. (682.885,87 EUR), listopadu 2010. (472.818,00 EUR) i prosincu 2010. (385.258,52 EUR). Za OP-e *Promet* i *Okoliš* u prosincu 2010. su također dostavljeni zahtjevi za drugi predujam, i to za *Promet* u iznosu od 2.459.925,00 EUR i *Okoliš* u iznosu od 2.460.150,00 EUR.

Korištenje sustava Lothar za sustavno praćenje pravila N+3 omogućuje mjerodavnim institucijama da odmah utvrde sve slabosti koje zahtijevaju neposrednu pažnju, a trebalo bi pomoći u postizanju ciljeva utvrđenih za 2011. i 2012. godinu.

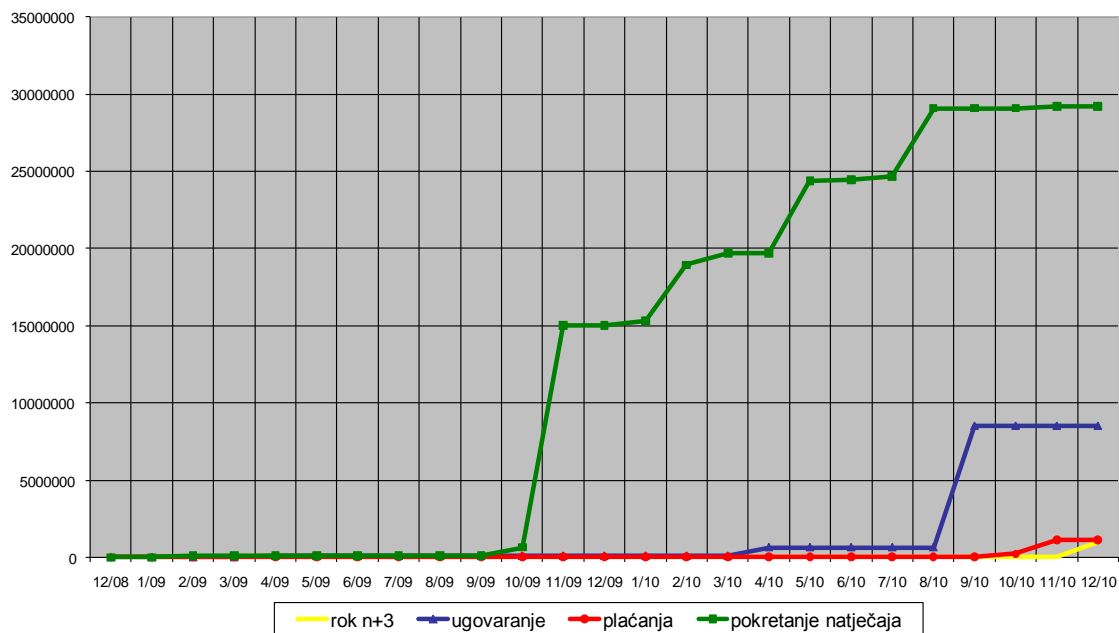
Donje slike ilustriraju trendove u postupcima provođenja natječaja, ugovaranja i plaćanja za financijska sredstva za razdoblje 2007.-2009. za komponentu III. i IV. programa IPA, i to za razdoblje od kraja 2008. (od prijenosa ovlasti za upravljanje) do prosinca 2010.

Slike 1-4: Trendovi u postupcima provođenja natječaja, ugovaranja i plaćanja za financijska sredstva za razdoblje 2007.-2009. za komponentu III. i IV. programa IPA, i to za razdoblje od kraja 2008. (od prijenosa nadležnosti za upravljanje) do prosinca 2010.

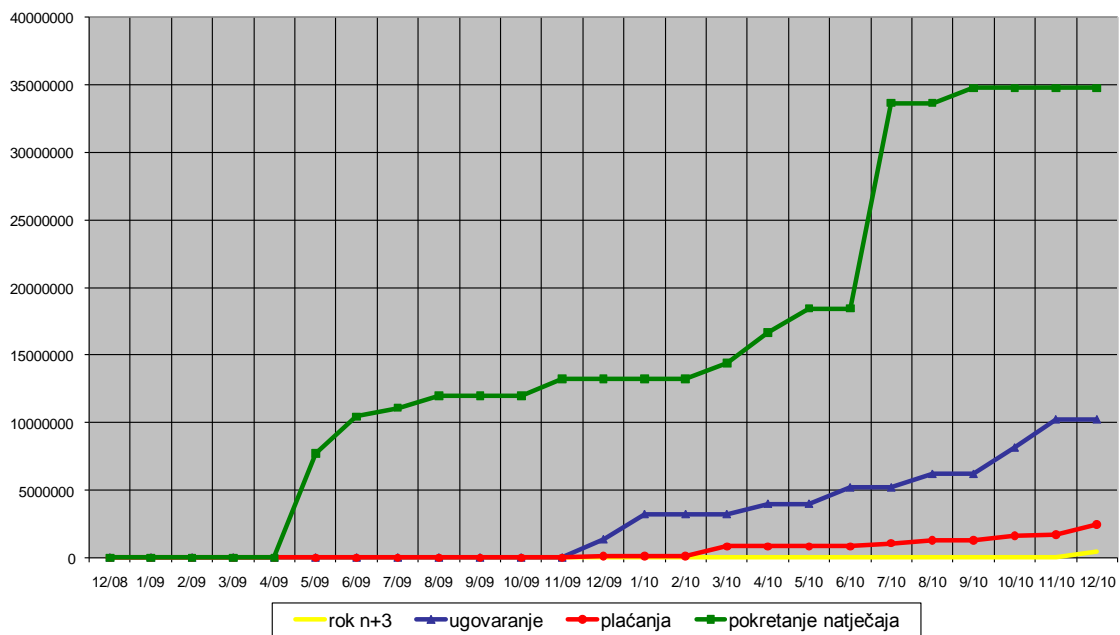
OP promet

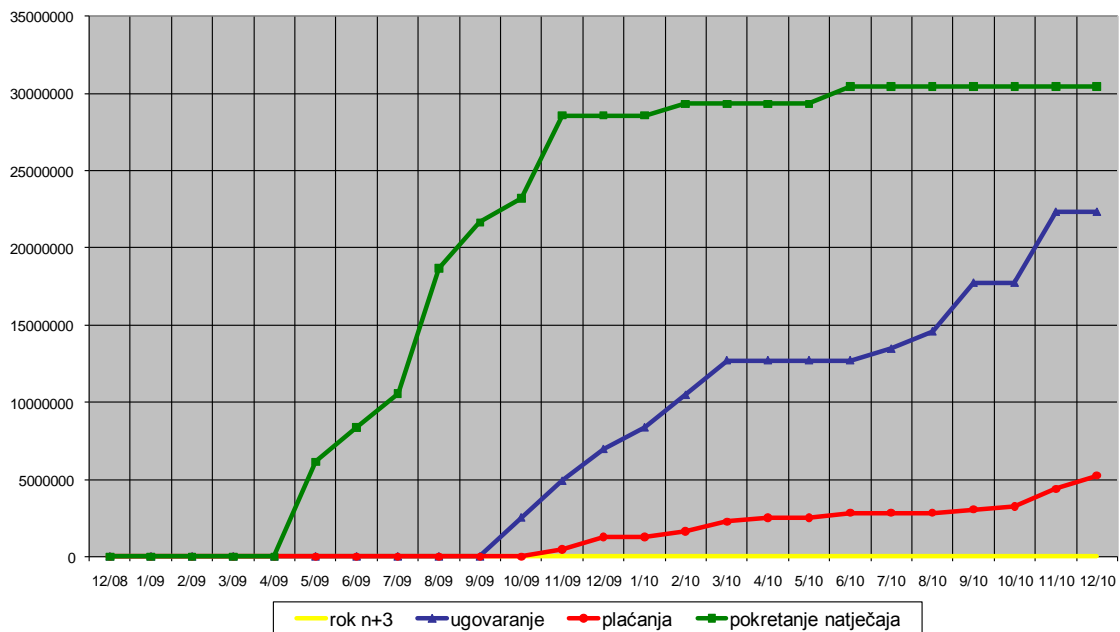
OP zaštita okoliša

OP regionalna konkurentnost

OP razvoj ljudskih potencijala

VII. NAUČENE LEKCIJE

Lekcije naučene kroz upravljanje pretpriступnim programima u Hrvatskoj mogu se sažeti kako slijedi:

U odnosu na pripremu i provedbu programa;

- Priprema projekata kontinuirani je i složeni postupak koji zahtijeva znatno vrijeme i ljudske resurse, posebno u slučaju velikih infrastrukturnih projekata u sektorima zaštite okoliša i prometa. Na temelju toga, Hrvatska je pažljivo ispitala listu projekata za strukturne fondove i Kohezijski fond sa stanovišta njihove zrelosti te uspostavila sustav za praćenje procesa pripreme projekata na najvišoj razini državne uprave (ministarstvo povjerenstvo). Ovo bi trebalo pomoći da se uklone mogući administrativni zastoji i kašnjenja u procesu pripreme projekta.
- Iskustvo na temelju programa ISPA i IPA pokazuje da su priprema projekta i provedba u okviru fondova EU-a po svojoj prirodi obveza sektorskih institucija odgovornih za slična ulaganja u okviru nacionalne politike/proračuna. Zbog ovog su razloga poslovi utvrđivanja, pripremanja i provedbe projekata povjereni mjerodavnim sektorskim tijelima državne uprave. Međutim, potrebno je osigurati prijenos vještina i znanja kako bi se jačala sposobnost u mjerodavnim ministarstvima i agencijama za pripremu projekata i, još značajnije, za ocjenu kvalitete projektnih aplikacija. Tehnička pomoć planirana je u sklopu III. komponente programa IPA za sektore zaštite okoliša i prometa kako bi se pomoglo oko ovih poslova.
- Projekti u okviru programa ISPA bili su prvi infrastrukturni projekti koji su provedeni u skladu s pravilima PRAG-a i FIDIC-a u Hrvatskoj, i to je od svih uključenih dionika zahtijevalo stjecanje kompleksnog znanja. Već je u ranoj fazi provedbe postalo očito da će krajnji korisnici kasniti s pripremom javnih natječaja. Postupak nabave, uključujući kontrolu koju provodi SAFU i *ex ante* kontrole od strane Delegacije EU-a, trajali su znatno duže nego je to bilo predviđeno u vrijeme pripreme Memoranduma o financiranju. Ovo iskustvo ukazalo je na potrebu povećavanja sposobnosti svih mjerodavnih dionika, poboljšaju postupci koji se odnose na procese pripreme javnih natječaja i ugovaranja, plaćanja, nadzor provedbe i postizanje ciljeva projekata u skladu s odredbama u Uvjetima FIDIC ugovora, odgovarajućih propisa EU-a i hrvatskog zakonodavstva. Provedba programa ISPA također je pokazala da bi Hrvatska trebala pripremati projekte u iznosima iznad alokacija koje su joj namijenjene ("prekoračenje programiranih iznosa"), kako se ne bi našla u situaciji da doznačena sredstava nisu u cijelosti iskorištena.

U odnosu na primjenu partnerskog načela;

- Dodana vrijednost partnerskog načela postala je očita u pripremanju Hrvatske za upravljanje programom IPA i kohezijskom politikom. Samo rana komunikacija s dionicima osigurava potporu programu i provedbi projekta, a znatno poboljšava kvalitetu planiranih intervencija. Iako partneri mogu biti vrlo kritični u pogledu planiranih intervencija i državnih institucija na razini središnje države, njihovo uključivanje osigurava vrlo dragocjen doprinos utvrđivanju programskih intervencija i osigurava da se potrebe tih partnera na primjeren način razumiju i rješavaju. Stoga su organizirane partnerske konzultacije za vrijeme pripreme Okvira za usklađenost strategija za program IPA i povezanih operativnih programa, kao i tijekom pripreme nacrtu Nacionalnog strateškog referentnog okvira. Daljnje konzultacije o nacrtu NSRO-a i odgovarajućim OP-ima planirana su u okviru priprema pojedinih operativnih programa, kako je to navedeno u Prilogu 2. ovog Izvješća. Ona će

uključivati predstavnike iz institucija na regionalnoj i lokalnoj razini, poslovni sektor, sindikate, nevladine organizacije i sve ostale zainteresirane dionike.

U odnosu na jačanje sposobnosti;

- Hrvatska je u specifičnoj i iznimnoj situaciji budući da istovremeno upravlja s tri različite skupine programa potpore EU-a (program CARDS i dvije "generacije" pretpristupnih programa: Phare, ISPA, SAPARD i IPA). Nadalje, Hrvatska je istovremeno poduzela složene pripreme za buduće korištenje strukturnih i Kohezijskog fonda EU-a. Ovo predstavlja određeni izazov u pogledu osiguranja dovoljnog broja projekata dobre kvalitete i educiranog osoblja. Rano određivanje institucija odgovornih za koordinaciju i upravljanje strukturnim i Kohezijskim fondom u Hrvatskoj, kao i strategija organizacijskog razvoja osiguravaju dobru osnovu za valjano funkcioniranje sustava u budućnosti. Na temelju strategija organizacijskog razvoja, Vlada RH usvojit će godišnje planove zapošljavanja za pojedina ministarstva i agencije kako bi osigurala dovoljan broj djelatnika za poslove koji se odnose na upravljanje fondovima EU-a. Razrađeni su programi izobrazbe i specifični obrazovni programi za zaposlenike koji upravljaju pretpristupnim programima EU-a na temelju kojih se provodi sustavno i kontinuirano obrazovanje.

Prilog 1.

Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a u područjima koja se odnose na Poglavlje 22. – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata

BR	HRVATSKO ZAKONODAVSTVO / MJERODAVNA PRAVNA STEČEVINA
Proračunski postupak i višegodišnje planiranje proračuna	
1.	Zakon o proračunu (NN 87/08)
	Uredba Vijeća (EZ, Euroatom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. koja je izmijenjena i dopunjena br. 1995/2006 o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica Uredba Komisije (EZ, Euroatom) br.2342/2002 od 23. prosinca 2002. kojom se propisuju detaljna pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ, Euroatom) br. 1605/2002 o Financijskoj uredbi primjenjivoj na opći proračun Europskih zajednica (SL L 357, 32002R2342 koja je izmijenjena i dopunjena br. 478/2007 od 23. travnja 2007.) Uredba Vijeća (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006. kojom se utvrđuju opće odredbe o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu i kojom se opoziva Uredba (EZ-a) br. 1260/1999
2.	Strategija Vladinih programa za razdoblje 2010. – 2012. (rujan 2009.)
3.	Strategija Vladinih programa za razdoblje 2011. – 2013. (rujan 2010.)
Javne nabave	
1.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (NN 125/08)
	Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetske i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga Direktiva Vijeća 89/665/EEZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakona, propisa i upravnih odredbi koji se odnose na primjenu postupaka revizije kod dodjele ugovora o javnim nabavkama i javnim radovima Direktiva Vijeća 92/13/EEZ od 25. veljače 1992. za usklađivanje zakona, propisa i upravnih odredbi koje se odnose na primjenu pravila Zajednice o postupcima nabave subjekata koji djeluju u sektorima vodoopskrbe, energetike, prijevoza i telekomunikacija Direktiva 2007/66/EZ od 11. prosinca 2007. kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive Vijeća 89/665/EEZ i 92/13/EEZ vezano uz poboljšanu učinkovitost postupka revizije u vezi s dodjelom ugovora o javnim nabavama
2.	Zakon o koncesijama (NN 125/08)
	Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetske i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga Interpretativno priopćenje Komisije o koncesijama na temelju prava Zajednice; Zelena knjiga o javno-privatnim partnerstvu i pravu Zajednice o javnim ugovorima i koncesijama (SL 2000/C 121/02) Direktiva Vijeća 89/665/EEZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakona, propisa i upravnih odredbi koji se odnose na primjenu postupaka revizije kod dodjele ugovora o javnim nabavkama i javnim radovima Direktiva Vijeća 92/13/EEZ od 25. veljače 1992. za usklađivanje zakona, propisa i upravnih odredbi koje se odnose na primjenu pravila Zajednice o postupcima nabave subjekata koji djeluju u sektorima vodoopskrbe, energetike, prijevoza i telekomunikacija
3.	Zakon o javno-privatnom partnerstvu (NN 129/08)
	Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci

BR	HRVATSKO ZAKONODAVSTVO / MJERODAVNA PRAVNA STEČEVINA
	nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetsom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga Zelena knjiga o javno-privatnim partnerstvu i pravu Zajednice o javnim ugovorima i koncesijama (SL 2000/C 121/02)
4.	Zakon o Državnoj komisiji za kontrolu postupka javne nabave (NN 21/10)
	Direktiva Vijeća 89/665/EEZ od 21. prosinca 1989. o usklađivanju zakona, propisa i upravnih odredbi koji se odnose na primjenu postupaka revizije kod dodjele ugovora o javnim nabavkama i javnim radovima Direktiva 2007/66/EZ od 11. prosinca 2007. kojom se izmjenjuju i dopunjuju Direktive Vijeća 89/665/EEZ i 92/13/EEZ vezano uz poboljšanu učinkovitost postupka revizije u vezi s dodjelom ugovora o javnim nabavama
5.	Uredba o popisu obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi (NN 83/09)
	Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetsom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga
6.	Uredba o provođenju nadzora nad provedbom Zakona o javnoj nabavi kroz obavljanje preventivno-instruktivne djelatnosti (NN 97/09)
7.	Uredba o oblicima, načinima i uvjetima izobrazbe u sustavu javne nabave (NN 43/09)
8.	Uredba o objavama i evidenciji javne nabave (NN. 13/08)
	Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetsom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga
9.	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave (NN 77/08)
	Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetsom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga
10.	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave (NN 04/09)
	Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetsom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga
11.	Uredba o uvjetima primjene Jedinstvenog rječnika javne nabave (CPV) (NN 13/08)
	Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetsom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga
12.	Uredba načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (NN.13/08)
	Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetsom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga
13.	Uredba o sadržaju i načinu dostavljanja izvješća o javnoj nabavi (NN 14/08)
	Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnim opskrbama te ugovora o pružanju javnih usluga

BR	HRVATSKO ZAKONODAVSTVO / MJERODAVNA PRAVNA STEŽEVINA
	Direktiva 2004/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga
14.	Strategija razvoja sustave javne nabave u Republici Hrvatskoj 2008. -2010. (lipanj 2008.)
Državne potpore	
1.	Zakon o državnim potporama (NN 140/05)
	Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. kojom se utvrđuju podrobna pravila primjene članka 93. Ugovora o EZ-u (31999R0659)
2.	Uredba o državnim potporama (NN 50/06)
	Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. kojom se utvrđuju podrobna pravila primjene članka 93. Ugovora o EZ-u (31999R0659) Uredba Vijeća (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 659/1999 kojom se određuju detaljna pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u (32004R0794) Priopćenje Komisije C(2004) 43 - Smjernice Zajednice o državnim potporama u pomorskom prometu, siječanj 2004. (52004XC0117(01)) Okvir o državnim potporama za brodogradnju, prosinac 2003. (52003XC1230(01)) Obavijest Komisije o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na državne potpore u obliku jamstava, ožujak 2000(32000Y0311(03)) Komunikacija Komisije – Smjernice Zajednice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama, listopad 2004. (52004XC1001(01))
3.	Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje (NN 20/07))
4.	Odluka o objavljivanju pravila o potporama male vrijednosti (NN 45/07)/
5.	Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za istraživanje i razvoj inovacija (NN 84/07)
6.	Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za male i srednje poduzetnike (NN 39/08)
7.	Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori u obliku naknade za javne usluge (NN 39/08)
8.	Odluka o objavljivanju pravila o primjeni propisa o državnim potporama na mjere koje se odnose na izravno oporezivanje poduzetnika (NN 46/08)
9.	Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori u poštanskim uslugama (NN 46/08)
10.	Odluka o objavljivanju pravila o regionalnim potporama (NN 58/08)
11.	Odluka o objavljivanju pravila o potporama u obliku financijskih transfera javnim poduzeticima (NN 58/08)
12.	Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za zapošljavanje (NN 68/08)
13.	Odluka o objavljivanju pravila o potporama za usavršavanje (NN 68/08)
14.	Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za poticanje ulaganja rizičnog kapitala u male i srednje poduzetnike (NN 91/08)
15.	Odluka o objavljivanju pravila o udjelu potpora kod prodaje zemljišta i zgrada od strane tijela javne vlasti (NN 106/08)
16.	Odluka o objavljivanju pravila o utvrđivanju referentne i diskontne stope (NN 114/08)
17.	Odluka o objavljivanju pravila o državnoj potpori sektoru čelika (NN 134/08)
18.	Odluka o objavljivanju Pravila o potpori u prometu (NN 141/08, 31/10)
19.	Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za naknadu troškova uslijed liberalizacije tržišta električne energije (NN 150/08)
20.	Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama sektoru brodogradnje (NN 154/08)
21.	Odluka o objavljivanju pravila o državnim potporama za zaštitu okoliša (NN 154/08)
22.	Odluka o objavljivanju općih pravila o skupnim izuzećima u području državnih potpora (NN 37/09)
23.	Odluka o objavi pravila o državnoj potpori u obliku jamstava (NN 39/09)
24.	Odluka o objavljivanju pravila privremenog okvira za mjere državnih potpora kojima se podupire pristup financiranju u trenutnoj financijskoj i gospodarskoj krizi (NN 56/09)
25.	Odluka o objavljivanju Pravila o provedbi prava državnih potpora od strane nacionalnih sudova (NN 89/10)

BR	HRVATSKO ZAKONODAVSTVO / MJERODAVNA PRAVNA STEČEVINA
Financijsko upravljanje, kontrola i unutarnja revizija	
1.	Zakon o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (NN 141/06)
2.	Pravilnik o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika (NN 35/08)
3.	Pravilnik o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (NN 35/08)
4.	Kodeks strukovne etike unutarnjih revizora u javnom sektoru (NN 18/08)
5.	Zakon o proračunu (NN 87/08)
	Uredba Vijeća (EZ) br. 1083/2006 od 11.srpnja 2006. kojom se utvrđuju opće odredbe o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu i kojom se opoziva Uredba (EZ-a) br. 1260/1999
6.	Pravilnik o proračunskom nadzoru (NN 20/09)
7.	Priručnik za unutarnju reviziju – verzija 4.0
8.	Priručnik za financijsko upravljanje i kontrolu
9.	Predložak povelje unutarnjih revizora
10.	Razvojna strategija sustava financijske kontrole u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009.-2011. i Akcijski plan (rujan 2009.)
11.	Program stručne izobrazbe za stjecanje certifikata ovlaštenog unutarnjeg revizora u javnom sektoru (svibanj 2010.)
12.	Upute o provjeri znanja i polaganju ispita za stjecanje zvanja Ovlaštenog unutarnjeg revizora u javnom sektoru (svibanj 2010.)
13.	Program stručnog usavršavanja za financijsko upravljanje i kontrolu (ožujak 2007.)
14.	Smjernice za provedbu procesa upravljanja rizicima kod proračunskih korisnika (rujan 2009.)
15.	Smjernice za razvoj suradnje između Agencije za reviziju sustava provedbe programa EU-a i unutarnje revizije (unutar sustava IPA i SAPARD)
16.	Strateški plan Državnog ureda za reviziju 2008. – 2012. (prosinac 2007.)
17.	Zakon i izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (NN 110/07, 152/08)
18.	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o upravljanju programima CARDS, Phare, ISPA i SAPARD (NN 38/08)
19.	Uredba o opsegu i sadržaju odgovornosti te ovlastima tijela nadležnih za upravljanje Instrumentom pretpristupne pomoći (IPA) (NN 34/08)
20.	Akcijski plan za jačanje AFCOS sustava (srpanj 2008.)
21.	Nacionalna strategija suzbijanja prijevара s ciljem zaštite financijskih interesa Europske unije za razdoblje 2010. – 2012. (siječanj 2010.)
22.	Odluka o osnivanju AFCOS mreže (NN 92/08)
23.	Smjernice za sprječavanje, otkrivanje, izvješćivanje i postupanje s nepravilnostima u kontekstu sredstava iz IPA programa
24.	Srednjoročna strategija educiranja o sustavu za upravljanje nepravilnostima i prijevarama za razdoblje 2009. – 2011. godine
25.	Analiza potreba za edukacijom za AFCOS
26.	Godišnji planovi edukacije za AFCOS
27.	Metodologija upravljanja rizicima u AFCOS sustavu
Održivi razvoj/procjena utjecaja na okoliš	
1.	Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/07)
	Direktiva 85/337/EEZ o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš. Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš Direktiva 2003/35/EZ koja predviđa sudjelovanje javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš
2.	Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 64/08, 67/09)
	Direktiva 85/337/EEZ o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš.
3.	Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08)
	Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka pojedinih

BR	HRVATSKO ZAKONODAVSTVO / MJERODAVNA PRAVNA STEŽEVINA
	planova i programa na okoliš
4.	Pravilnik o povjerenstvu za stratešku procjenu (NN 70/08)
	Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš
5.	Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08)
	Direktiva 85/337/EEZ o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš. Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka pojedinih planova i programa na okoliš Direktiva 2003/35/EZ koja predviđa sudjelovanje javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš
Nediskriminacija i jednake mogućnosti/ravnopravnost spolova	
1.	Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08)
	Direktiva Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o primjeni načela ravnopravnosti osoba bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo Direktiva Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. kojom se primjenjuje načelo ravnopravnosti muškaraca i žena u mogućnosti dobivanja i nabave roba, odnosno pružanja usluga Direktiva Vijeća 97/80/EZ od 15. prosinca 1997. o obvezi iznošenja dokaza u slučajevima diskriminacije utemeljene na spolu.
2.	Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 82/08)
	Direktiva 2002/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva Vijeća 76/207/EEZ o primjeni načela ravnopravnosti muškaraca i žena s obzirom na mogućnost zapošljavanja, stručnog osposobljavanja i napredovanja te na radne uvjete.
3.	Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije 2008. – 2013. (prosinac 2009.)
BR	
HRVATSKO ZAKONODAVSTVO / MJERODAVNA PRAVNA STEŽEVINA	
Regionalna politika	
1.	Zakon o regionalnom razvoju (NN 153/09)
2.	Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske
3.	Uredba Vlade o osnivanju partnerskih vijeća statističkih regija (NN 38/10)
4.	Pravilnik o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10)
5.	Pravilnik o upisniku upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, agencija i drugih pravnih osoba osnovanih s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja (NN 53/10)
6.	Uredba Vlade o indeksu razvijenosti (NN 63/10)
7.	Pravilnik o ustrojavanju i vođenju Središnje elektroničke baze razvojnih projekata (NN 66/10)
8.	Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 89/10)

Prilog 2.

Indikativan vremenski raspored za dovršetak Nacionalnog strateškog referentnog okvira i Operativnih programa

Indikativni datum	Aktivnost
Do kraja I. tromjesečja 2011.	Priprema ažuriranih verzija NSRO-a i Operativnih programa na temelju javnih konzultacija o NSRO-u
	Strateška ocjena utjecaja Operativnih programa na okoliš
	Javne konzultacije za pojedine Operativne programe
Do kraja II. tromjesečja 2011.	Konzultacije sa službama Europske komisije za Operativne programe
III. tromjesečje 2011.	Revizija NSRO-a i Operativnih programa na temelju konzultacija sa službama Europske komisije
III. tromjesečje 2011.	<i>Ex ante</i> evaluacija NSRO-a i Operativnih programa
IV. tromjesečje 2011.	Revizija NSRO-a i Operativnih programa na temelju <i>ex ante</i> evaluacije Konačne konzultacije sa službama Europske komisije za NSRO i Operativne programe
6 mjeseci prije pristupanja Hrvatske EU-u	NSRO i Operativni programi dovršeni i spremni za podnošenje Europskoj komisiji